

PATNUBAY NG BAYAN

THE PEOPLE'S GUIDE—GUIA DEL PUEBLO

YEAR
AÑO
TAON
IV

MANILA, AUGUST
MAYNILA, AGOSTO
1918

No.
BLG. 40

Grafófono
Columbia
Conquistador
P 35.00

MGA KAIBIGAN: Ito ang pinakamabuting mungkahi.

ANG MUSIKA ay siyang sanhi ng madlang kaginghawahan.

Upang makarinig ng lalong maliglig tутgugin sa sandaigdigan ay
nagtatangkilik ang bawat nakaririwasang mag-anak ng

Grafófono
Columbia
Campeón
P 70.00

Grafófono at mga Plakang Columbia

¿Ibig ba ninyong libangan ang inyong mga kaibigan?

¿Ibig ba ninyong mag-arál ng sayaw?

BUMILI NGÀ KAYO NG ISANG
GRAFONOLA

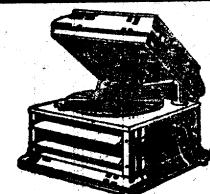
AT PATI SAKIT AY LALAYO SA INYO

Mga halaga: mula sa P15.00, P30.00 P40.00
P45.00 P70.00 P80.00 hangang P-450.00.

MAGAANG ANG PAGBABAYAD

Kayo'y sumulat at humingi ng Catalogo ngayon din

BEKO'S
ESCOLTA. MANILA.

Grafonola
Columbia
Jewell
P90.00

Urrutia y C. a

Exportadores é Importadores

Comerciantes en toda clase de productos del país
Consignatarios de los vapores.

‘Albay,’ y Ntra. Sra. de Begoña,’ con servicio regular á
los puertos de Legaspi, Tabaco, Lagonoy y Daet.

Muelle de la Industria 1043
MANILA, I. F.

Dirección Telegráfica: “URRUTIA”

P. O. Box 597.

Claves: AI, ABC, 4.a y 5.a Edicion y Lieber's

Teléfono 319

INSULAR LUMBER COMPANY

Our Tanguile and Almon Lumber Offers an Acceptable
and Reasonably Priced Substitute

FOR

MAHOGANY

Large Stocks Always on Hand Well Manufactured
and Seasoned.

Write for Samples and Prices.

MANILA, P. I.

THE PEOPLE'S GUIDE

ENGLISH SECTION

EDITOR P. L. STANGL, B. S.
P. O. Box 733, Manila.

PROPRIETOR AND MANAGER:
SOFRONIO G. CALDERÓN
758 Reina Regente, Binondo, Manila.

SUBSCRIPTIONS

Single No.	₱ 0.10
One year	, 1.00
" " in provinces	, 1.20
U. S. and Foreign: one year ,	2.00

4th Year.

MANILA, AUGUST 1918

No. 40

LEND A HAND

While on the one hand the present abnormal circumstances, which affect the Philippines in common with the rest of the world, have had a stimulating effect on agriculture and commerce alike, so that we have seen whole provinces enjoying great prosperity by reason of the high prices paid for their principal products, yet on the other hand there has, unfortunately, been a dark side to offset the bright one mentioned above. Thus we have seen, through lack of ships at reasonable, even equitable, freight rates, the sugar of Negros and Panay condemned to deteriorate in the Iloilo and Negros warehouses, by reason of this fact, at the very same time while the U. S. is forced to short ration on sugar for lack of this same abundance stagnating over here.

Again, while Leyte reaps a huge profit from the sale of her abaca, she is on the verge of starvation for lack of rice and other necessary food, as monopolistic greed controls and limits the supply and distribution to these outlying districts of this necessary cereal, securely hiding behind a real shortage of this food staple, aggravated by inefficiency in moving the abundant rice of Pangasinan and Nueva Ecija on the part of the railroad, while Leyte has money which it can neither eat nor use to buy food, all because too much land and effort was put into production of the exportable, but ined-

ible, abaca, without care being taken to devote enough to food production at home.

Then comes the recent storm, destroying large part of the newly planted rice of Pangasinan, Nueva Ecija, Bulakan and Rizal, as well as nearly all the auxiliary staple, nearly ripe, corn, in these same districts, so that next season there is bound to be a very real shortage of cereal of native production, placing the Philippines in a very critical position at a very critical time.

It becomes absolutely necessary therefore that everybody in the islands should lend a hand to increase food production, by planting every available bit of land to some food crop, so as to make up this threatening shortage, and, above all, to supply locally as much food as possible so as not to have to depend on other districts or countries to make up what is lacking, when perhaps these either have none to spare themselves, or else transportation difficulties or expense opposes a barrier of fatal consequences.

This month there will meet in Manila the 4th. Agricultural Congress. We welcome them and hope their coming together will be of great good to them as well as the country at large; we recommend to them this problem, that they may enlist every ablebodied person in their respective district, to do their share to keep want from the islands next year.

LEND A HAND!

PHONE
3576

I. de LEON
EXPERT HOUSE & SIGN PAINTER
AT LOWEST PRICES.

175 ROSARIO, BINONDO, MANILA.

TEL.
3576

Facts about the Philippines

HISTORY

The Philippines were discovered by Magellan in 1521. In 1565 the Spaniards made the first permanent settlement at Cebu. In 1570 they occupied Manila, and were in control of the islands until 1898, the year of American occupation.

GEOGRAPHY

The total number of charted islands exceeds 3,000. Many of these, however, are mere rocks or coral reefs. The largest islands are Luzon, with an area of approximately 41,000 square miles, and Mindanao, area about 36,000 which is inhabited principally by the Moros. Next in order are Samar, Negros, Panay, Paragua, Mindoro, Leyte, Cebu, Bohol, and Masbate.

The archipelago lies about 600 miles off the coast of China, in approximately the same latitude as Central America. The northernmost group is but a short distance south of the Japanese island of Formosa, while the southernmost extremities reach close to Borneo and the Celebes.

GENERAL

The principal cities and commercial ports in the order of their importance are Manila, Iloilo, Cebu and Zamboanga. Manila is situated on the island of Luzon, Iloilo on Panay, Cebu on the island of that name, and Zamboanga on Mindanao. Manila is the capital, the first port of the islands, and the chief commercial center. It is distant two days by sea from Hongkong, four days from Nagasaki, five from Shanghai, and seventeen to twenty-eight from San

Francisco or Seattle, according to the varying speed of the different vessels on the run. A seventeen knot ship could make the passage from the Pacific Coast to Manila direct in 15 days. The route at present followed touches the principal ports of China and Japan, offering through passengers ample opportunity for a visit in those interesting countries during the regular stops.

AREA

The total area of the Philippine Islands is 120,000 square miles made up as follows:

	Sq. Mi.
Commercial forest	61,000
Non-commercial forest	11,000
Cultivated land	14,000
Grass land	20,000
Unexplored and other smaller islands	14,000

TOTAL	120,000

The cultivated lands include:

	Acres
Rice	2,189,000
Abaca (hemp)	1,236,000
Coconuts	680,000
Corn	1,070,000
Tobacco	145,000
Sugar cane	444,000
Maguey	76,000
Cacao	2,600
Coffee	2,000

$\frac{1}{2}$ acres - about one hectare.

REAL PROPERTY

The assessed value (in U. S. currency) of taxable real estate of the islands is as follows:

Manila (15,577 parcels)	\$ 52,017,000
Total real estate outside Manila	146,090,000
Maximum tax rate Manila	1½ per cent.
Maximum provincial tax rate	7.8 per cent.

MOULDING

Fishing Tackle Rods Reels Tines
Hooks Spoon Hooks Artificial
bait etc.
Complete Stock.

SQUIRES BINGHAM Co.
Sportman's Headquarters
MANILA SHANGHAI

The Sanitary Steam Laundry

TELEFONO 529
918 CALLE ARLEGUI

Es la mas conocida lavandería de vapor.

Lava higiénicamente las ropas y muy a propósito para esta temporada de enfermedades contagiosas.

Alloted as follows:

$\frac{1}{8}$ per cent Roads and Bridges.
 $\frac{1}{2}$ per cent Municipal Primary Schools.
 $\frac{1}{4}$ per cent Municipal, General.
 $\frac{1}{4}$ per cent Provincial, General.

There is no personal property tax.

POPULATION

The total population of the Philippines is estimated to be 10,000,000, of which about 900,000 belong to the non-Christian, or uncivilized tribes. Manila has a population of 271,800, made up as follows:

Americans (outside of Army and Navy)	5,000
Filipinos	236,900
Spaniards	4,400
Other Europeans	1,500
Chinese	16,600
Filipino transients in Manila	5,500
All others	1,900
Total	271,800

CLIMATE

The Philippine Islands have a mildly tropical climate. The nights are cool and sunstrokes are unknown. The temperature record for the past 30 years shows an average of 80° F. The recorded death rate per 1,000 whites in Manila for 1917 was 8.8 as compared with 16.5 for New York, 15 for San Francisco, 14 for Chicago, 18 for Glasgow, and 22 for Belfast.

COMMERCE

The exports of the islands for the calendar year 1917 amounted to \$95,604,000 of which \$63,235,000 went to the United States. The imports for the same period amounted to \$65,797,000 of which \$37,621,000 came from the United States.

The principal articles of export were:

Hemp	\$46,807,500
Sugar	12,27,7500
Coconut Oil	11,408,000
Copra	8,327,000
Tobacco (Mfd. and Unmfd.)	7,450,500
Maguey	2,348,000
Embroidery	1,904,500

The principal articles of import were:

Cotton and manufactures of	\$18,789,500
Iron and Steel	5,927,000
Rice	5,390,500
Wheat Flour	8,327,000
Coal	2,348,000
Automobiles, parts of, and tires for	1,964,500
Illuminating Oil	1,339,000
Meat Products	1,425,000

SHIPPING

During 1917, 652 foreign vessels, with a net tonnage of 1,456,163, entered Philippine ports; while during the same period 648 foreign ves-

Yu Biao Sontua

DASMARIÑAS No. 209. MANILA, I. F.

Comerciantes
en toda clase de productos
del País.

Importación de Arroz.
Molino de Arroz en Bautista,
Pangasinan.

ARMADORES DEL VAPOR

Y. SONTUA

SUCURSALES:

Calbayog, Catbalogan, Carigara, Tacloban y Surigao.

Dirección telegráfica: "SONTUA."

Tel. 68, P. O. Box 186.

ASERRADORA MECANICA

DE

DEE C. CHUAN & CO.

JUAN LUNA 1028.

Venta de maderas del país de todas clases y dimensiones, en bruto y aserradas. Contratistas de obras y edificaciones.

TEL. 8561.

MANILA.

TEL. 315

sels, with a net tonnage of 1,464.529, cleared from these ports.

IMPROVEMENTS

Railroad Mileage in Operation and Under Construction.

There are at present over 1215 kilometers or 755 miles of railroad now in operation. The Manila Railroad Co. has 1,000 kilometers on the island of Luzon. The Philippine Railroad Co. has in operation 210 kilometers on the islands of Panay and Cebu. The Manila Electric Railway and Light Company operates 56 miles in the city of Manila.

ROADS AND BRIDGES

Following is a statement of the roads, and number of bridges and culverts, constructed in the Philippine Islands:

First class roads	2,300 miles
Second class roads	1,200 "
Third class roads	2,109 "
Total bridges and culverts of steel, Concrete, brick etc.	7,370 "

Total expenditure (in United States Currency) on road and bridge work for the fiscal year.

1914.....	\$2,826,000
1915.....	2,936,000
1916.....	2,960,000
1917.....	3,074,000

TY-CAMCO, SOBRINO

IMPORTACION Y EXPORTACION DE TODA CLASE DE PRODUCTOS

Comisiones y Consignaciones

Consignatarios de los vapores "Churruca" y "Panglima."

Hormiga No. 10.

Manila, I. F.

ATENEO RIZAL**COLLEGE OF PHARMACY—COLLEGE OF AGRICULTURE.****Founded 1904—Incorporated 1909.****SPECIAL COURSES IN AGRICULTURE BEGIN JULY 1—1918**

The new term opens July 1st. Inscription now open. New laboratories and greatly improved courses and equipment.—The best College of its kind.

For particulars apply to 723 725 Rizal Ave., Sta. Cruz, P. O. Box 733.

Odd Job Shop

WHILE passing through a Southern city the traveler noted a little old dilapidated building off the main street. Across the front of the structure was an immense sign which read, "Odd Job Shop." Curiosity led him inside. Of course most every one knows what an odd job means, but for a man to make a business of odd jobs, is certainly odd within itself. At least it was unusual the way this man followed it. The shop was run by an old man, and when the visitor entered he was repairing a brier-root pipe. In the room were tools that properly belonged to the tinner, the blacksmith, the carpenter, and a dozen other tradesmen. The old man had evidently just finished mending a rocking chair, and a clock was lying on the table awaiting its turn. The traveler engaged the proprietor in conversation and learned that he had been in that business for thirty years. He had repaired everything from an automobile to a spinning wheel. And, he said that the spinning wheel, was one of the commonest articles he was called on to mend, when he started in business. He talked of his life and work and remarked that while some men liked to follow a particular trade, he had tried to just combine them all and create a new kind of trade. The visitor assured him that he certainly had succeeded in creating a new trade, and one that a person need not fear competition in either. For a person would indeed have to have courage to compete with a man who was a carpenter, blacksmith, cabinet maker, and half a dozen other tradesmen rolled into one.

Don't be deceived by the high prices and low quality of other shoes and repair work. You can get the best at Casey's the same price.

TRY CASEY'S REPAIR DEPARTMENT**CASEY'S HOSPITAL**

FOR

SICK SHOES

307 M. H. del Pilar, Ermita.

PHONE 3878

GUIA DEL PUEBLO.

SECCION CASTELLANA

EDITOR Y ADMINISTRADOR

SOFRONIO G. CALDERON

758 Reina Regente,
Binondo, Manila.

LOS PRECIOS DE SUSCRIPCION

Número suelto	₱0.10
Un año anticipado en Manila	1.00
En provincias	1.20
En Estados Unidos y en el extranjero ..	2.00

4.o Año.

MANILA, AGOSTO 1918.

Núm. 40.

PROGRESO INDUSTRIAL

IV

Al dar comienzo á la segunda mitad del siglo XIX continuan las actividades desarrolladas en pró del desarrollo industrial, como si quisiera darse á entender que el punto de vista de mayor importancia en esa época, era el fomento de nuestra riqueza que desenvolviéndose más y más á medida que los años corrieran, al entrar en la nueva centuria, estuviese el país preparado para recibir nuevos timbres de gloria; para demostrar lo mucho que atesora, para hacer patente que el advenimiento del siglo XX señalaba nuevos derroteros á Filipinas y le inducía á prepararse para alternar sin miramientos en el concierto internacional.

Habíase preparado el terreno; se echaban los primeros cimientos de una vida más desahogada, reclamando el concurso de todas las clases de su sociedad para encumbrarla, para hacer que se fertilizara más el terreno y recoger de él la mejor cosecha; por eso en 16 de Agosto de 1850 se precuro la introducción de nuevos aparatos y métodos para el beneficio del abaca, y así y solo así pudo tomar participación en la Exposición Universal de Londres enviando muestras de la industria del país tales como tejidos de fibra vegetal y de petacas de Baliwag que obtuvieron premio.

Por ese entusiasmo que entonces se observaba se consiguió el estudio en Mayo de 1851 de las arcillas de los alrededores de la capital y su aplicación al arte de la alfarería; por eso se concedió un premio de 2000 pesos y una medalla á don Candido Lopez Diaz por haber inventado una máquina para limpiar el abaca, y á eso se debió el que un natural de la Laguna en Julio 1857 confeccionara un nuevo astrolabio.

Es muy plausible la labor realizada en esos años, en los que como en Diciembre de 1866 se conceden premios á los expositores de productos industriales en la feria del pueblo de Lipa en Batangas; acude nuestro pueblo á la Exposición internacional que en 1876 se celebró en Filadelfia obteniendo premios y luego acude á la de Paris donde también son admirados nuestros productos y reciben la debida recompensa y se premia en Octubre de 1875 la mejor obra sobre la fabricación de abaca, además de conceder en Septiembre de 1879 una medalla de oro al inventor de una nueva forma de ruedas.

No puede tampoco olvidarse, como por la mala calidad del algodón que se usaba en Ilokos para la fabricación de tejidos, se hizo sembrar el algodón de Fernanbuco, al par que se hacía uso en esa época, 1837, de telares de lanzadera

Si quereís prosperar en vuestro negocio ó en vuestra profesión, no solo necesitais capacidad sino principalmente el que os conozca el público: y por eso debéis tener **Carátulas**

Acuidid pues á

PEDRO C. DOMINGO

307 Bustos, Sta. Cruz, Manila. Tel. 3147

Precios al alcance de cada uno.

“LA AGUSTINA”

Componen y fabrican Guitarras y Bandurias de
JOSE DE LA CRUZ
Calle Jaboneros No. 814, Binondo, Manila.

NOTA: Cualquier composición que se deje de recojer un mes después del plazo marcado se pondrá en venta; y el dueño no tendrá derecho de reclamar cantidad alguna.

volante y de las máquinas de despepitar importadas de los Estados Unidos, dando lugar á que se exportara entonces por valor de 80,000 pesos.

Como secundando ese movimiento con tendencias al desarrollo de nuestras industrias, allá durante el mando del filipinista gobernador general don Carlos María de la Torre (1869-1871) se intentó dar vida á la enseñanza de Artes y Oficios, y el Ayuntamiento solicitó un crédito de 1000 duros para establecer una Sociedad destinada al objeto de esa enseñanza.

Esa era la iniciación de una enseñanza que solo se inició en Londres en 1877, abriendose la primera Escuela para los obreros en 1879 é instalándose provisionalmente en Cawper Street gracias á la labor desplegada por los gremios de Londres que lograron establecer en 1880 el Instituto para esos estudios, al cual trasladaron las clases en 1883.

Tiéñese, pues, que Filipinas, siquiera fuese como iniciadora, se había anticipado á los ingleses ocho años y aun á la misma metrópoli, á España, se adelantó en 17 años, pues solo se constituyó la Escuela Central en virtud del real decreto de 5 de Noviembre de 1886.

Esa nueva institución educacional que tanto habría de servir para el progreso de nuestras industrias, se autorizó en 4 de Mayo de 1869 y presentados los reglamentos por los señores Manuel de Azcárraga, Francisco Martínez, José Gabriel González y Esquivel, Vicente Alberto, José B. Rojas y José Felipe del Pan quedaron aprobados en Manila el 7 de Abril de 1870 confirmándolo la real orden de 26 de Diciembre de ese año.

Después en 1 de Octubre de 1882 se celebra la apertura del Asilo de Mandaloyon donde había tres clases de talleres: 1.a Carpinteros, carreteros, ebanistas y torreros; 2.a Herreros, cerrajeros,

The New Fashion**ASTRERIA Y CAMISERIA****Tel. 1427****171 Real, Intramuros, Manila, I. F.**

hojalateros, albañiles y canteros; 3.a guarnicioneros, sastres, impresores y litógrafos.

Allá en 5 de Abril de 1889 se crea una Escuela Profesional de Artes y Oficios, cuya enseñanza dió principio en 3 de Octubre de ese año.

Con esas medidas se colocaba la base para el desarrollo industrial en el siglo XIX, desarrollo que, sin embargo, y por desgracia nuestra, no podía realizarse, á causa del *status* político que todo lo avasallaba.

MANUEL ARTIGAS Y CUERVA.

El Idioma Tagalog.*(Continuación)*

Pásemos á la estructura del idioma tagalog. Hallamos que este idioma construye sus varias partes de la oración sobre palabras raíces por medio de partículas, prefijos y sufijos, teniendo cada uno su parte en la modificación de la idea inherente de la raíz. De este modo, cada palabra raíz en tagalog es un nombre concreto, ó mejor dicho, expresa la idea de un nombre. Por medio de una partícula adjetival, se convierte en adjetivo: por medio de una partícula nominal, se convierte en nombre, según su clase, si es abstracto, colectivo, etc.; por medio de una partícula verbal, se convierte en verbo; por medio de una partícula adverbial ó conjuncional, se convierte en adverbio ó conjunción etc. LAS PARTICULAS SON LAS SIGUIENTES.

Taga (procedencia)

ANTONIO M. H. LIM-GENCO Y CO.

PLAZA DEL CONDE N.º 127, MANILA, I. F.

Comisiones y Consignaciones de tabaco rama de Isabela,
Cagayan y Pangasinan.

Teléfono 3620

P. O. Box 901.

Tagabayán—Hombre de la población	Mabató—Pedregoso
Tagabukid—Hombre de la sementera	Matiník—Espinoso
Taga America—Natural de America.	Ma (partícula calificativa ó determinativa)
Taga (indicando acción)	Maganda—Hermoso, a
Tagabili—Comprador	Mabuti—Bueno, a
Tagapasan—Cargador	Marami—Mucho, a
Pa (instrumental)	Malaki—Grande
Panulat—Cosa con que se escribe	Sang (de isang indicando todo)
Paniníng—Vista	Sangliaggo—(toda la) semana
Pa (estado)	Sanglibutan—(todo el) mundo
Patayô—Levantado	Tag (indicando la estación del año)
Paupô—Sentado	Tag-init—Verano ó tiempo de calor
Pa (decisión)	Tag-ulán—Otoño ó tiempo de lluvia
Pao—Afirmar, decir sí	Tag-ginaw—Invierno ó tiempo de frío
Pahindî—Negar, decir no	Tag-araw—época del sol
Pasiya—Decidir	Tig (partícula distributiva)
Pang (instrumental)	Tig isa—Uno á cada uno
Pangsumlat—instrumento con que se escribe	Tig apat—Cuatro á cada uno
Pangbasa—instrumento con que se lee	Maka (partícula multiplicativa)
Pala (habitual)	Makálawa—Dos veces
Palabasá—Aficionado á leer	Makátatlo—Tres veces
Palaupô—Aficionado á sentar	Makásangpû—Diez veces
Mapag (habitual)	Ika (partícula ordinal)
Mapagbasá	Ikalima—Quinto
Mapag-upô	Ikaanim—Sexto
Mang (profesional)	Ma (partícula adjetival)
Manggagawà—trabajador ó obrero	Malahininga
Mangbabasa—lector	Malakanin
Mang (habitual)	Ga (comparativa)
Mangalasing—Bebedor de vino (ó borracho)	Gabahay—Del tamaño de una casa
Mang aaway—Agresor	Gahanip—Del tamaño de un piojo
Mag (ocupación)	Ka (raiz) an—(Abstracto)
Magtitinapáy—Panadero	Kabutihan—Bondad
Magbibigás—Negociante ó vendedor de arroz	Kasamaan—Maldad
Maka (simpatizador ó partidario)	Pagka (abstracto)
Makarepublikano—Simpatizador del partido republikano.	Pagka Dyos—Divinidad
Makademokrata—Simpatizador del partido demokrata	Pagkatao—Humanidad
Ka (compañía ó correlación, recíproco)	Magpa (determinativa de tiempo)
Kasama—Compañero	Magpakailanman—Para siempre
Kapatid—hermano	Magpabukas—Para mañana
Kasalo—Comensal	Sing (comparativo equivalente á tanto como)
Kalaban—Adversario	Singbuti—Tan bueno como
Kaaway—Enemigo	Singsamâ—Tan malo como
Ma (abundancia)	Kasing (comparativa de la misma equivalencia)

Se continuará.

SOFRONIO G. CALDERON.

NACIONAL STUDIO
GRAN GABINETE FOTOGRÁFICO EN ARTES
921 YLAYA, TONDO, MANILA, I. F.

PEINADORA GRATIS

Abierto desde las 7:00 a. m. hasta las 5:00 p. m. todos los días, también tenemos toda clase de papeles para todos los gustos y vendemos fondos.

Se reciben trabajos de ampliaciones al óleo blanco al negro poto óleo pastel y acuarela.

N. C. VILLACORTE Fotografo.

Dr. H. M. MAYOR

DENTISTA.

Cura según los procedimientos modernos de la odontología.

ACUDID Á SU "CLÍNICA DENTAL"**Mary Chiles Christian Hospital**

135 Calle Gastambide, Sampalok.

Tel. 3723.

Manila.

Damas

En estos tiempos tan delicados para la salud, por el temido viruela y otras enfermedades contagiosas, lo mejor es estar prevenidas, mandando todas nuestras ropas á lavar y desinfectar en la conocida lavandería de vapor.

SANITARY STEAM LAUNDRY
Teléfono 529.

"ANG BATONG BUSILAK"

MARMOLERIA

SOCIEDAD DE OBREROS FILIPINOS.

Se reciben toda clase de trabajo en Mármol como Lápidas, Monumentos, Mausoleos, Pila Bendita y Limpiezas, Escultura, Bustos de Rizal en Bronce, Cemento y Madera.

MARIANO DEL MUNDO,

GERENTE.

408 Padre Gomez, Sta. Cruz.

Manila, I. F.

La limpieza de las manos

Desde los tiempos más remotos, se ha reconocido la gran importancia, bajo el punto de vista higiénico de tener los manos limpias. Tan poderosa y universal ha sido esa necesidad, que el rito del lavado ha sido incorporado en cada una de las grandes religiones hoy existentes.

Los antiguos judios se sometían á una ceremonia complicada de bañarse y lavarse la ropa y las manos, siempre que tocaban un enfermo, un cadáver ó cualquier objeto que se considerara impuro. Los mahometanos y los budistas practican el baño como un rito.

Los siameses se sirven de la mano izquierda para ciertas necesidades, reservándose el uso de la derecha para comer.

Una de las doctrinas importantes de la religión cristiana, ha sido resumido por uno de sus más grandes evangelistas en el dicho "la limpieza sigue en mérito a la santidad."

La ciencia moderna ha demostrado que, proximadamente, el noventa por ciento de todas las infecciones se introducen por la boca. Llegan a esta por medio del agua, la comida, el polvo y los innumerables objetos que nos llevamos a ella.

Pero el más importante de todos los factores en la transmisión de las infecciones por la vía bucal, son los manos.

Desde la cuna al sepulcro, nos estamos continuamente llevando estas extremidades á

la boca, al mismo tiempo que las usamos para otros fines. Con mucha frecuencia nuestras manos se ponen en contacto con las excreciones propias del cuerpo, y, si no son lavadas después con la misma frecuencia, puede contaminar con dichas excreciones, todo lo que las manos tocan, relacionando entre si las manos y las bocas de distintas personas. Los pañuelos en que nos sonamos ó estornudamos, trasmitten la excreción a nuestros dedos al tiempo de volver a usar dichas prendas. Y después, tan tranquilos, estrechamos las manos á nuestros amigos, y palpamos el diente recién brotado del niño. Las visitas al retrete, á menos que sean seguidas de un cuidadoso lavado de manos significan una igual transmisión de las deyecciones, especialmente entre los niños. La higiene exige que nos lavamos bien las manos después de cada una de esas visitas.

La costumbre de comer con los dedos, de un plato común en que se manosea y revuelve la comida en busca de los bocados más exquisitos, es un medio de trasmir la infección. El cigarro, los vasos y las toallas de uso común, son otros tantos medios que contribuyen á ello.

Si la costumbre de lavarse bien las manos se hiciera universal en Filipinas, eliminariamos prácticamente el colera, la tifoidea, la disentería y todas las infecciones intestinales, de una sola plumada, y al mismo tiempo conseguiríamos reducir considerablemente la tuberculosis, la diftería, el trancazo, la bronquitis y las neumonías.

Florentino Leoncio

DENTISTA

545 Misericordia, Sta. Cruz, Manila.

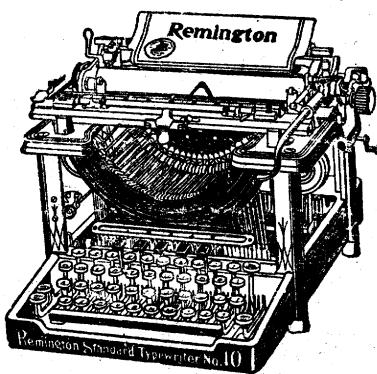
Prudencio A. Remigio

ABOGADO

BUFETE
Arias Building
211 Carriedo, Sta. Cruz.

RESIDENCIA
1249 Oroquieta,
Sta. Cruz, Manila

RECUERDE ESTO

Cuando V. necesite una maquinilla de escribir, sea nueva o de segunda mano, recuerde que somos AGENTES EN FILIPINAS de la FAMOSA MAQUINILLA

Remington

Tenemos tambien muchas otras marcas de maquinillas de segunda mano de las mejores clases que vendemos en muy bajos precios.

MANILA TRADING & SUPPLY CO.

155-159 ESCOLTA--MANILA

EL "CREDO DEL AMERICANO."

El "Credo del Americano", por el cual la ciudad de Baltimore ofreció un premio de P2,000, se ha publicado este día. Es el resultado de un concurso para un credo entre los nacionales. El concurso contaba con la aprobación del Presidente Wilson, del Speaker Clark, y otros. El autor, a quien se adjudicará el premio de mil dollars, se llama William Tyler Page, de Friendship Heights, Md., cerca de Washington.

Hé aquí el credo:

"Creo en los Estados Unidos de América como gobierno del pueblo, por el pueblo y para el pueblo: cuyos justos poderes se derivan del consentimiento de los gobernados; una democracia en una república; una nación soberana de muchos Estados soberanos; una perfecta unión, una inseparable; establecida sobre los principios de libertad, igualdad, y humanidad por los cuales sacrificaron vida y fortuna los patriotas americanos. Creo, por consiguiente, que tengo el deber de amar á mi patria, de mantener su Constitución; de obedecer sus leyes; de respetar su bandera, y de defenderla contra todos sus enemigos."

La idea de un credo nacional la concebió Henry S. Chapin.

Baltimore, donde se compuso el "Star Spangled Banner" ofreció en Marzo de 1917, por medio del Alcalde Preston, un premio de \$1,000. Se nombraron comités para juzgar los credos sometidos.

William Tyler Page, según el comité jurado es descendiente de un Presidente de Estados Unidos. John Tyler, y de un firmante de la Declaración de la Independencia Americana, Carter Braxton. Nació en Frederick, Maryland, pueblo natal de Francis Scott Key, y estudió en las escuelas de Baltimore.

PENSAMIENTOS

La ciencia más necesaria al hombre es la de conocerse á si mismo.—Bossuet.

Hay muchos que creen tener experiencia, por la sola razón de que han envejecido.—Estanislao.

Para saber hablar es preciso saber escuchar.—Plutarco.

La cuna del talento es el corazón. Allí le pusieron sus padres: la imaginación y el sentimiento. La primera le dió forma, vivacidad y luz. El segundo, delicadeza y lágrimas.—X

¡HINTAY KAYO!

¿NATIKMAN NA BA NINYO ANG AMING

Ginebra Ayala

Ginebra S. Miguel

at Ginebra Nacional?

¡Kung Hindi pa, ay Sayang na Sayang!

Makapagpapatotoo pa ng kanyang buti ang walang tigil na paglakas ng aming pagbibili at ang mga pagpuri ng nagsisibili sa amin.

¡¡TIKMAN NINYO!!

Ng kayo'y magsipaniwala.

MGA LUGAR NA KABIBILHAN

Pakyawan { Sa aming gawaan No. 625, Echague, Maynila.
 { Sa aming tinggalan No. 630 , , ,

AYALA at K.^a

Fabrica ng Alcohol.

Na itinatag noong 1834--May 84 taon na ngayon.

Echagüe 630, 652 Maynila, S. P.

PATNUBAY NG BAYAN

PAHAYAGANG BWANAN

NAMAMATNUGOT
SOFRONIO G. CALDERON
PANGASIWAAN
758 Reina Regente, Binondo.

KARUNUNGAN
KAGALINGAN
AT KAPAYAPAAN

HALAGA:

Isang salin: 10 cént.
Isang taón: ₱1.00
Sa lalawigan , 1.20
Sa E. U. at ibang lupain .. , 2.00

Taón IV

MAYNILA, AGOSTO 1918.

Blg. 40.

SA MGA MAGSASAKA

Ang magsasaka ay isang malaking pag-asa ng bayan; sapagka't siyang bumubungkal ó lumilinang ng lupà na mapag-aanahan ng magiging pagkain, ng magagawang damit, ng magagawang tahanan ó bahay at ng iba't iba pang bayag na kayamanan ng lupain. Dahil dito ang magsasaka ay dapat magsikap na umalám ng lalo't lalong mabuting paraan ng karunungan ito, sa makatwid bagay ng karunungan sa pagsasaka.

Marami sa mga magsasaka ang nagkakasya na lamang sa sariling kaalaman at ito'y hindi isang mabuting pag-uugali. Kailangan ngang alamin niya ang sarisaring palakad at paraan ng iba, bukod sa nalalaman niya at kanyang pulutin ó isagwâ; anopa't ang isang magsasaka ay nanangailangang magbasá ng mga páhayaang tungkol sa pagsasaka at gayon din ng mga aklat na may kinalaman sa mga bagay na ito. Kailangan din ng magsasaka na dumalaw ma-

nakanakâ sa ibang mga magsasaka at umalám ng paraan ng kanyang mga kapwâ magsasaka, kung anong mga kasangkapan ang kanilang mga ginagamit, kung paanong pagbungkal nila ng lupà, kung paanong pagtatanim ng binhî ó punlâ, kung paano ang kanilang paraan sa pagpapatubig, kung paano ang pag-aani, kung paano ang pag-iimbak, kung paano ang pakikipagkayari sa mga mangangalakal at iba't iba pa. Sa ganitong paraan ay walang salang dî sila may mapupulot at sa pagkakasalinan nila ng kanikaniyang kaalaman hinggil sa karunungan ito, bukod pa matatalos nila sa kanilang mga pagbabasá ng mga páhayaagan at mga aklat ng ganitong uri ng karunungan ay inaasahan naming mararagdagan ang kanilang kaalaman sa ikaiigi ng bawa't isa sa kanila at ng pagsasaka rito sa atin. Siya ngâ naming iminumunkahî sa mga magsasaka.

Sa Hunta Munisipal

Sa kaibigán ng Mgal. na Hunta Munisipal na mapaiги sa twitwi na itong bayang Maynilà ay sinisikap nila na magpagawâ ng mga tulay sa mga bangbang na gaya ng mga kayayari pa sa kalye Soler ra nasa pagitan ng Teodoro Alonso at Magdalena sa pagitan ng Alvarado at Reina Regente. Iminumunkahî ngâ namin sa kanila na yamang nagpapagawâ rin lamang ng tulay ay ipagawâ

nang maluwang at hwag makipot na bukod sa nanangailangan ng bantay na pulis ay dî malayong pagkasanghian pa ng mga kapahamakan. Hindi naman ang ibig naming sabihin dito ay baguhin pa ulî yaong nanayari na, kundi isang paalala lamang namin sa kanila sa mga bagong ipagagawâ.

“ANG TIBAY”

SINILASÁN NINA TEODORO AT KATINDIG

Ave. Rizal blg. 2315 at Sucursal Azcarraga blg. 630.

TEL. 3331, MAYNILA, K. P.

Kung masirà na may paraang mabuo'y ibalik at gagawin ng WALANG BAYAD.
Tingnang mabuti ang TATAK ng hindi malinlang ng mga manghuwad.

. Kayo ba'y Magsasaka?

Ito ang tanong namin, dadil sa isang kasanckapang kathâ nitong bagong panahon at kailangân ninyo. Ang kasanckapang tinutukoy namin ay dili iba't ang LUZON-LAGIO, na isang pang-ararong patalim, isang pang ararong madaling ipanglinang o ipangbungkal ng lupâ. Kung kayo'y walâ pa nito ay iminumungkhi namin sa inyo na inyong sikaping magtangkilik nito; sapagka't sa paggamit niyo nito ay makapag-aarimohonan k'yo ng panahon at salapi kaysa gumamit ng pang-ararong-kahoy. Ito ang dahil kung kaya't ang LUZON-LAGIO ang siyang ginagamit ngayon ng karamihan ng mga magsasaka.

Kung kayo'y magsasaka ay magsadyâ kayo sa "Pacific Commercial Co." na siyang tanggî nagbibili nito 6 kung dili ay sumulat kayo sa kanila 6 dito sa "Patnubay ng Bayan" at tutulungan namin kayo.

MGA KANTA

Hango sa mga Kalendarong Pigtasin

Binay, itong suhâ abutin mo na, sa lagwerta kinitil ko hwag baakin ng kuchilyo at na sa loob ang pusô ko.

Ang balità sa akin, ikaw ay ikakasal, gayon ang sabi ng taong karamihan, kung magkayon talaga nang araw ng pag-aasawa mo't kamatayan ko naman.

Ang sâbihan ay tayo'y dî nagkakaibigan pagka't dî nakitang nanâg uusapan kaya ngâ't sa pusô ko at pusô mo naman makapagtatanong sino at alin man.

RESTAURANT "Dimas-Alang"

Blg. 555 Nueva, Binondo.

MAY MALINIS AT MABUTING PAGKAIN.

Mura at maaaring magdala kahi't saang bahay 6 kawanihan.

Ang mäga mata mo'y kapag itinitig nagsisilbing landas ng gawang umibig sa mäga mata mo'y naroon ang pag ibig at sa akin naman ay hirap at ligalig.

Ang ginto'y anâk ng kasíkapan amâ naman ng kahibuan kung magkaroon ay kaligligán at kung walâ ay kahinagpisán.

Magmulâ ng ikaw ay ibigin larawan mo'y lagi na sa akin at dî ko masla-alang dalhin sa bulsâ kahi't isang kusíng.

Ang lihim ng iyong kalooban sa kaibiga'y hwag pamalaya'n kapag nagkulang sa pakikipag ibigan loob mo rin ang mahihirapan.

Dalawang daan at limang pung legwas tinaglay ko sa paglalayag dalawang daan at limang pung hirap sa pusô ko ay nakaakibat.

Ang kapit-bahâ'y sa tapat bahay ko ang minamalas ang kanya'y dî násusulyap natutog sa lagaplap.

Kung ang dagat tinta man lamang ang langít ay papel naman ang sa babaing kadaayaan di mísusulat ninoman.

Nagbibilí ng mga bagay na

gamit sa pagsulat--gamit sa pagdibaho--mga kagamitan ng mga pintor-mga timbre ó pangtatak-makinilya at mga iba't ibang kulukuti.

Magpadalá ng selyo na halagang apat na sentimos at pasasapitin namin sa inyo ang may 96 na pahinang aklat-tálaan ng aming tindahan.

MAPAGLILINGKURAN BA NAMIN KAYO?

P. O. Box 1477 FRANK & CO., Manila.

Parito ka't ako'y masdan lamang
sa gabíng paglubog ng bwan
pagka't ang mukhâ mong iyan
ay maliw ng kaliwanagan.

Dí ko ikamanghâ na, sa m̄ga alon
libolibong perlas magkaroon;
isa baybay dagat minsang isang hapon
ay nakita kong naiyak ka roon!

Papel na gintô kung mayroon lamang
pilak na pluma'y bibili naman;
at sa dugô ng ugat ko sa katawan
ikaw'y susulatan ng isang liham.

Ang suhâ at ang pag-ibig
walang henggang pagkakawangis
bagaman ngâ't matatamis
may kaasiman d'ng muntik.

Isang kandado sa dibdib inilagay
mulâ ng makita ang iyong kariktan
ng dí makapasok ang sinoman
kung walâ kang pahintulot na bigay.

Si mundo'y ating alâm
kaylan ma'y dí natutuklasan
ang kaligayahan at katwaan
na siyang pinagnanaisan;
Sa alin ang nakasasamâ
sa mundong pagsunod ngâ
bagama't tayo'y dinadayâ.

FRANCISCO MANAJAN.

Ang Sanglibo't Isang Gabí

Tinagalog ni Sofronio G. Calderón.

(karugtong)

KASAYSAYAN NG IKALAWANG MATANDA
AT NG DALAWANG ASONG ITIM.

Nababatid mu pô, dakilang pangulo ng m̄ga
henio, anâng matandâ, na kami ay tatlong mag-
kakapatid, itong dalawang asong iyu pung
nakkita at ako na ikatlo. Ng mamatay ang ma-
gulang namin ay iniwanan ang bawa't isa sa
amin ng sanglibong "zequie" at sa halagang
ito'y nanggakaisâ kami ng pagkabuhay na kami
ay nagmerkader. Ng matagaltagalang nang ma-

CRISPULO ZAMORA
Platero at Gravador.

351 R. Hidalgo, Maynila. Tel. 3265.

Gumagawa ng magagandang korona para sa m̄ga
reina, ng m̄ga medalla, botones, insignias, copas, na
pangganting pala, pang gayak sa simbahan, m̄ga la-
rawan, kaliz, baston, hiyas, karatulang tanso, m̄ga
chapa, at ibp.

Mabuting yumari at mura lalo na sa kapwa pilipino.

buksean ang tindahan ay inibig ng kapatid kong
panganay na maghanap buhay sa ibang lupain
at pinasiyahan niyang yumaon, gaya ng kan-
yang ginawâ pagkakusa ng kanyang puhunan
at pagkamill ng m̄ga bagong kalakal.

Mav isang taón nang walâ siya, at kaginsa-
gina'y may isang pulubing nanghingi ng limos
sa pintuan ng tindahang ko.

—Patatawarin pô,—ang sabi ko.

At ikaw man, ang sagot sa akin: «Diyata't
dî mo na ako nakilala?»

Ng magkagayon ay minukhaan kong mabuti
at nakilala kong siya ang aking kapatid. Siya ngâ
ay niyakap ko, pinatuloy ko sa aking bahay at
kinumusta ko ang kanyang paglalakbay sangpú
ng kanyang kalagayan.

Hwag mo na akong tanunîng, anya, sapag-
ka't ikahahambal mo lamang malaman ang da-
gandagang kapahamakang dinanas ko sa sang-
taóng ito.

Sa pagkaawâ ko sa kanya ay binigyan ko
siya ng m̄ga pinakamainam kong damit, sakâ
sanglibong "zequie", ó kalahati ng yamang ti-
natangklik ko, na sa gayong tulong ay muling
nakapaghanap-buhay at nagsama kaming gaya
ng una.

Hindi nagtagal at ang ikalawa ko namang
kapatid ang nakaibig maglakbay. Sinikap na-
ming siya'y mapigil sa kanyang adhikâ, n̄guni't
walang nangari, at pagkaraan ng sangtaon ay
umuwing gaya rin ng kapatid kong paniganay.
Siya man ay binigyan ko ng sanglibong "ze-
quie", na aking nápakinabang sa loob ng pan-
ahong walâ siya. Nagbukas ng isang bagong tin-
dahan, at ipinaghanap-buhay niya.

Isang araw ay inamukî ako ng aking m̄ga
kapatid na kami'y magsipaglakbay upang ma-
nâgalakal sa ibang lupain, na aking pinakatang-
gihan, at ipinaalala ko ang nanângyari sa ka-

TAN SENGUAN Y SOBRINOS

San Gabriel Nos. 3-5

MANILA I. F.

Comerciantes en Productos del País. Importación y Exportación. Comisiones
y Consignaciones.

SUCURSALES:

CARIGARA Y TACLOBAN (LEYTE)

Dirección Telegráfica—TANSENGUAN, Tel. 1260. P. O. B. 1029.

nila, n̄guni't hindī rin ako tinangtan̄gan hanggang sa sinangayunan ko ang kanilang adhikā pagkaraan n̄g limang taong kāyayayà sa akin. Nangakaibig bumili n̄g m̄ga kayo at m̄ga kala-kal na lubhang kailangān, at ipinagtapat sa akin na sila'y walā kahi't isang "zequie" (ó patay na beles, wika n̄gā natin.) Hindī nabuká sa aking bibig ang kahi't isang salitang pagsisi sa kanila. Sapagka't ako'y may anim na libong "zequie" ay pinaghbibigyan ko sila n̄g tig-isang libo, nagbaon din naman ako n̄g gayong halaga para sa akin, at ang tatlong nalabi ay ibināon ko sa i-ang dakong hindī mawawalā yaon upang kung ano man ang mangyari sa aming pangāngalakal ay may mapupuhunan pa ako ulf.

Umuwa kami n̄g isang sariling daóng, at naglayag kami na pasunod sa hançin. Pagkaraan n̄g dalawang hwerg pagdaragat ay dumating kaming maginghawa sa isang daongang pinakikiabangān naming maigi n̄g pagbibili n̄g aming m̄ga kalakal, na nagtubò ako n̄g sanglibo sa bawa't sangdaan Doo'y namílī kamí n̄g m̄ga kalakal n̄g lupain upang daliin sa iba. N̄g náalapit na ang araw n̄g pagtulak n̄g daóng upang umuwí kamí sa aming lupaín ay nákatagpô ko sa tabí n̄g dagat ang isang magandang babaing nanglilimahid, nilapitan ako, hinagkan ako sa kamáy at pinamanhikan akong ipakisakay ko siya sa daóng, at gayon na lamang ang pagpupumilit na tuloy iápusuan ko. Ipinagpágawâ ko n̄g damit, at pagkatapos kong mapakasalan n̄g ayon sa kautusan ay ipinagsama ko at nagdazat kamí.

Sa pagdadagat ay kinakitaan ko n̄g mabuting asal ang nahirang kong asawa, na lalo't lalong tumimò ang pagibig ko sa kanya. Ang m̄ga kapatid ko ra nanaghili n̄g dī kawásà sa akin n̄g makita nilang napupuspos ako n̄g kaginghawahan saan man ako bumaling ay nanggabatā n̄g masamà at isang gabi, na kami'y natutulog ay inihagis kamí sa dagat.

Ang asawa ko'y "ada" ó may enkanto at hindī n̄g nalunod. Tungkol sa akin ay namatay sana ako kungdī sa tulong niya, na siyang nagdalá sa akin sa isang pulô. Bahagyâ pa lamang nagbubukang-liwayway ay sinabi na sa akin n̄g asawa kong:

"Napagkita mo na sá pagliligtas ko n̄g iyong buhay ay dī ko ginantí n̄g masamà ang kabutihang ginawâ mo sa akin. Ako'y "ada", noo'y

LA TABLERIA de P. y F. JACINTO

NAGBIBILI n̄g lahat n̄g uri n̄g kahoy rito. GUMAGAWA n̄g sarisaring "muebles" na pasadya ayon sa ibiging ipagawa. YUMAYARI n̄g m̄ga pang pinto, pang bintana, ibp. LAHAT ay mura at ayon sa kasunduan. TUMAWAG sa telefono 83.

954-962 Juan Luna, Tundo.

na sa tabi ako n̄g dagat, at ako'y nagbalat-kayô upang subukin ang iyong kagandahang loob, na lubos kong kinasiyahan, n̄guni't n̄gayo'y kai-langāng parusahan ang m̄ga tampalasan mong kapatid."

Ipinamamanhik ko sa iyong patawarin mo sila", ang sabi ko sa kanya, "sapagka't lalong ibig kong sila'y pagmagandahang loob. At isinlaysay ko sa kanya ang m̄ga pagmamasakit ko sa kanila sa ikagagaling n̄g kapalaran nila, na siya pa manding lalong ikinagagit n̄g aking asawa.

Datapwa't napalubag ko ang kanyang kpusukan n̄g loob, at dinalá ako n̄g "ada" sa aking bahay, sakâ nawalà pagdaka. Binuksan ko ang m̄ga pintuan, hinukay ko ang salapí, at binuksan ko ang tindahan, na napunò n̄g m̄ga suki at m̄ga kapit-bahay na paraparang nanggagbadya n̄g pasasalamat sa pagkauwíko. Pagpasok ko sa looban n̄g bahay ay násumpungan ko itong dalawang asweng itim na kapwà may pagpapakumbabang nangkatingin sa akin. Hindī ko masabi kung saan nanggagaling ang m̄ga hayop na yaon, n̄guni't siyang pagdating n̄g asawa kong sá aki'y nag-sabi, na inilubog n̄g isa sa kanyang m̄ga kapatid na "ada" rin gaya niya ang sasakyang kinulululan n̄g m̄ga kapatid kong di marunong kumilala n̄g utang na loob, na pinapag-anyong hayop na kanilang babatahing sangpung taón upang pinakatapat na parusa sa kanilang nangawang katampalasanahan.

At muling nawalà, na sinabi sa akin ang dakong kátagpuan ko sa kanya. Nakaraan na ang sangpung taón at n̄gayo'y hinahanap ko ang aking asawa na siya kong pagkatagpô rito sa Mángangalakal at sa matandang may usa, at tumigil ako upang samahan sila. "Ito n̄g ang kabuhayan ko, Oh Pangulo ng m̄ga Henio, at inaakalà kong kinamanghaan mu pô".

TAN SENGUAN Y CO.

Muelle de Binondo No. 157, Manila, I. F.

COMERCIANTES EN TODA CLASE DE PRODUCTOS DEL PAÍS.

IMPORTACION Y EXPORTACION.

IMPORTACION DIRECTA DE ARROZ.

EXPORTADORES DE AZUCAR PARA CHINA Y JAPON.

COMISIONES Y CONSIGNACIONES.

Tel. 4584

Dirección Telegráfica
"YEKGUAN"

P. O. B. 1253

Isang kailangan ng mga magsasaka

Tayo'y nabubuhay dahil sa tayo'y kumakain, at ang kinakain natin ay nanggagaling sa sinasaka sa lupa. Dahil dito ay kailangang paighin ang lupa sa ikagagaling ng pagsasaka. Kung mabuti ang pagkabungkal sa lupa ay pinag-aanihan ng marami ng magsasaka, at kailangan nga ang mabuting kasangkapang pangbukid o pang-linang.

Ngayon ay may isang bagong pang-ararong patalim, na dili iba't ang

LUZON-LAGIO

isang bagong katha sa pagkasulong na kailangan ng mga

MAGSASAKA

sapagka't matibay, madaling ipangbungkal na ikinapag-aarimohenan ng panahon at salapi.

Kung kayo'y magsasaka at wala pang pang-ararong LUZON-LAGIO ay makipagkita kayo sa "Pacific Commercial Co." ó sa kinatawan nitong lalong malapit sa inyong tahanan.

PACIFIC COMMERCIAL CO.-MANILA

“Oo ngā”, anáng Henio, “at ipinagkakaloob ko sa iyo ang ikatlong bahagi ng patawad na hinihingi mong ukol sa Mángāngalakal.

Nagsalitā ang ikatlong matandā at hiniling sa Henyo ang gaya rin ng hiniling ng dalawang náuna sa kanya, pasubaling ang kasaysayang kanyang sasalaysayin ay lalò pa manding mahalaga. Sakâ idinugtong ng matandā, na ang dalawang ikatlong bahagi ng patawad ay walang kabuluhang sa Mángāngalakal kung dī rin lamang malulubos na tatlo na siya ngāng ganap na ikaliligtas ng kanyang buhay. Ipinangākò ng Henio ang kanyang hinihiling, at ang matandā.... Nguni't nagbubukang liwayway na, aní Schesnarda, at marapat ko nang itigil.

“Totoong kagilagilas ang māga pangyaya-ring iyong sinalaysay, kapatid ko” ani Diznarda.

May nalalaman pa akong lalong maiinamang sagot ng Sultana.

Ibig malaman ni Schariar kung kasing-inam ng dalawang náuna ang kwento ng ikatlong matandā, at ipinagpabukas pa uli ang pagpatay kay Schesnarda.

Pagdating ng oras na kinaugalian ay sinabi ng Sultan: “Salaysayin mo sa akin ang kasaysayan ng ikatlong matandā. Alinlangan akong maging kagilagilas pa kaysa māga salaysay ng kanyang māga kasama.

“Pan̄ginoon ko” ang sagot ng Sultana, kailan ma'y dī ku pò nalaman ang kasaysayan ng ikatlong matandā, nguni't lubhā pong nápakamahalaga na tuloy pinatawad ng Henio ang mán̄gāngalakal at rawala't sukat na silang lahat ay natuwa't nasiyaháng-loob.

Paultit ulit ang pasasalamat ng Mángāngalakal sa nan̄gag adyá sa kanya, nan̄gagpaalaman at bawa't isa'y yumaon ng kanyan lakad, at ang Mángāngalakal ay maginghawang namuhay ng malaong panahon sa siping ng kanyang asawa't māga anák.

“Gayon mang kaayaaya ang māga kwentong ito”, ang dugtong ni Schesnarda, “ay hindi máihahalintulad doon sa buhay ng ‘Mángingisda’.

“Kung gayon “ani Diznarda, “yamang may

Maximo R. Santiago

Experto en el arte de colocar y arreglar el alme del Violin. Perfecciona y armoniza la voz de esta clase de Instrumento. Si no estais satisfechos del sonido de vuestros Violines que os han costado P15.00, 25.00 y P40.00 ó mas, él mediante procedimiento propio y en breve tiempo, lo perfeccionará, y lo armonizará pudiéndolos después compararse con los de P40.00, P55.00 y P90.00 etc. Traedlos y os convenceréis pues los experimentos hechos por él que dieron resultados satisfactorios y su experiencia que dura bastante tiempo en este arte permitenle presentarse al público especialmente a los que tocan esta clase de Instrumento.

Residencia: 80 Havana.
Sta. Ana, Manila, I. F.

Experto sa paglalagay at pagayos ng tukod o kaluwa ng Violin. Nakapagpababas ng lalong mainam na truog ng Violin sa pumamagtitulang sariling kaparangan.

Kung hindi kayo nasisiyahan sa tunog ng inyong Violin na nagkakahalaga ng P15.00 P25.00 40.00 o higit pa ay dalhin ninyo sa kanya at siya'y handang maglingkod sa inyo ng tungkol dito, at inyong makikita na pagkataspos ng kanyang madaling pagayos ay matutulad ito sa nagkakahalaga ng P40.00 P55.00 P90.00. Ang mga pagsubok na kanyang ginawa at ang mahabang panahon na kanyang ginugol sa pagtuklas ng lalong madating paraan sa pagpapalabas ng wstong tingig ng Violin ay siyang sanhing di niya ipinangimbing tumanggap ng ganitong gawain

panahon pa, ay isalaysay mo sa amin ang kasaysayang iyan kung ipahihintulot ng Sultan. Pumayag si Schariar at muling nanalaysay si Schesnarda.

(Itutuloy)

Pagpapatubig ng mga Bukiran

Hindi máitatanggí na ang tubig ay siyang pan̄gulong sangkap sa ikapág-aani ng marami. Ang magsasaka na umaasa na lamang ng dilig ng langít ay nagkakasiya sa panghahawak sa panahon, at karaniwa'y minsan sa isang taón kung umani, danggang mangyayaring umani ng makálawa ó makatatio kung may sapát na tubig. Ang kalakhang bahagi ng māga lupang bukirín ay nan̄gasatabí ng ilog, at sapagka't hindi sukat magawí, kungdī gamitan ng māga kaukulang kasangkapan ay isa ngāng magiging kapansanan sa māga magsasaka. Ang paraan ng pagpapatubig sa pamamagitan ng māga pabigat ay mabuti rin; nguni't pinaggugugulan ng maraming salapi at panahon, samantalang ang pagpapatubig ng “fuerza motriz” ó mákina ay madaling ilípit at magaang gamitin, at saka-ling dī na kailangán sa bukiráng pinalapatán

Sa māga Manggagawa sa Lupa

Kung ibig ninyo ng palagiang mapagtatrabahuan at ibig ninyong makapag-impok ng salapi ay pumaroon kayo sa káwanihan ng

The Hawaiian Sugar Planters' Association

135 Sn Nicolás.

Nadidilig ang Bukiran sa pamamagitan ng bombang "Centrifuga"
(Pahiram ug Pacific Commercial)

ay madadalá naman sa ibang bukirán, na isa n̄gāng malaking kapakinabangán. Ang paraang ito ay nakakaya lamang n̄g malalaking sana-hán. N̄guni't may isa pang paraan, na dili iba't ang sa m̄ga bomba, na magagamit ayon sa paraang ibigin n̄g may-ari at ito n̄gā ang kapalaran n̄g m̄ga walang gasinong kayang mag-sasaka. Ang dī n̄gā makagamit n̄g mákina ay magsumikap gumamit n̄g n̄gā bomba.

Talastas natin na walâ nang mabuting paraan na gaya n̄g magkaroon n̄g sapat na tubig ang bukid, at ang m̄ga panibagong aní ay hwag iasa sa m̄ga tanghaling ulán ng alin mang taón: kaya't totoong kailangán ang isang paraan n̄g pagpapatubig sa m̄ga bukid na itinatalagá sa m̄ga pagtataním n̄g palay, tubó, ibp.

Ang urí n̄g bomba na walang gasinong gu-gol at lalong mabisá sa m̄ga bagay na ito ay ang "Centrifuga". Nagagamit sa kaonting gu-gol at náipangkuha n̄g lalong hígít na dami n̄g tubig kaysa alin mang ibang urí n̄g bomba. Ang m̄ga bomba n̄g uríng ito ay náipang-

kukuha n̄g tubig sa sarisaring paraan, maging sa pamamagitan n̄g "motor de vapor" at maging sa ibang paraan. Ang m̄ga bombang ito ay sarisari n̄g lakí mulâ sa 1½ na may pang-itít na 2 dalí at ang pangbugá ay 2 ring dalí ang lakí hanggang sa bilang na 12 na ang lakí n̄g pang-itít ay 15 dalí at ang lakí naman n̄g pangbugá ay 12, na ang kaya ay mulâ sa 70 hanggang 5000 galon sa bawa't minuto. Ang lakas na kailangán ay ayon sa lakí n̄g bomba at ayon sa taas n̄g pagdadahan n̄g tubig.

Isa sa lalong mabuting paraan na dapat paggugulan n̄g magsasaka ay ang pagtatangkilik n̄g m̄ga bago at mabibisang mákina. Yaong m̄ga magsasakang nangakinig sa ganitong mungkahí ay nangakinabang na n̄g marami.

Taóntaán ay nangagkákasakitan ang m̄ga hayop na pangbukid sa iba't ibang dako nitong Pilipinas at upang hwag ikapinsalá ang pagkukulang n̄g m̄ga hayop lalong lalò na sa

⊕ ENGRACIO DE ASIS ⊕

Nagpapasanglá n̄g alahas, at ibp.
Murang magpatubò, mahal humalaga. Bu-kás kahi't araw n̄g pista.

Daang Azcarraga Blg. 1339, Kanto ng Benavides, Trozo.
TEL. 3396. Maynila.

CARLOS ORTIZ

OPTOMETRA EXAMINADA

MANGLILITIS NG MATA.

24. Escolta,

Ang m̄ga kasangkapan ay ayon sa bagong panahon.

TEL. 939.

may malalaking bukirán, ay mabuting gumanit ng mga kasangkapang mákina.

Ang kalakhang bahagi ng mga palayán dito sa Pilipinas ay malapit sa mga ilog at mga bangbang at madali ngang paglapatan ng bomba.

Pagkatapos ng pag-aani, ay mabuting gumanit ng isang mákinang panggík, na siyang mabuting paraan upang walang masayang, at seká ang gugol ay lalong kaontí kaysa dating paraang paghahampás o pagpapatapak sa hayop.

FILIPINA

Ang ikatlong bilang ritong mahalagang páháyagan ay tinanggap namin. Maraming maiinam na lathalà na gaya ng "Ang kahalagahan ng Pagbabasá, Isang Bagong Hanap-buhay para sa mga babae, Ang músika, Ang ating Bayan sa harap ng Digmaan, Ukol sa katawan ng tao, Ukol sa Dakilang Asal, Ang Pámahalaan at iba pang mga makabuluhang lathalá. Magsisuseribí kayó at inyong kátutuhan ng maraming bagay.

Kasaysayan ng Bwan ng Agosto

Sa paglilibíng kay Sesar ay nanalumpati si Marco Antonio na isa sa pinaka matalik niyang kaibigan. Kanyang itinaas ang balabal ni Sesar upang ipakita ang lahat ng saksak ng tabak doon. Ang bayan ay namanglaw ng dí kawasà at tuley ikinahiyâ nila na kanilang pinag-akalaang pataýín sina Bruto at Kasyo. Nlisán nila ang Roma upang maligtas ang kanilang buhay. Pinag-isip ng bayan kung mabuting si Antonio ang ihalile kay Sesar, samantalà namang sa hakâ ni Antonio ay maáari siyang humalile kay Sesar.

Si Antonio ay handâ nang magharí ay siyang pagdating ni Octavio sa Roma. Ito'y apó ni Sesar, at ayon sa pahimakás na bilin nang kanyang nundó ay siyang inihabiling magharí. Sinikap niyang mapagbigyang lugod ang bayan, na nagpagawâ ng mga libangan na kápapanooran

THE WILLIAMS FASHION TAILORING
SASTRERIA DE G. MASIGLAT
221 PLAZA STA. CRUZ

1928

Se recibe toda clase de trabajos concerniente al ramo de sastrería. Espero pues se sirva Vd. honrarme con su confianza utilizando mis servicios en esta sastrería por lo cual le doy anticipadas muchas gracias.

ESPECIALMENTE MODERNO

G. Masiglat.

Gregorio Yu-Chuco y Herederos

ALMACEN DE TEJIDOS
Y MATERIALES PARA ZAPATERIA
Y CHINELERIA.
Calle San Vicente Nos. 219 y 221. TEL. 1401

MANILA & ILOILO.

ng mga hayop na puñapatay ng tao. At noon, sapagka't kapos ng salapí upang pagbibigýán ng tigsasangpung piso ang bawa't mámamaya ayon sa bilin ni Sesar ay ipinanáutang ni Octavio.

Ang ibig ni Antonio ay siya ang magharí; nguni't anáng pasiya ng kapulungang bayan ay dapat sundin ang pahimakas na bilin ni Sesar. At isang lalaking nagngangálang Cicerón na mabuting manalumpati ay laging nanalitá ng laban kay Antonio at sinikap ang lahat ng ikagaling ni Octavio. Si Antonio ngâ ay napilitang umalis, at bagaman lalabíng siyam na taón ang gulang ni Octavio ay ginawang konsul.

Si Lepido na gobernador sa Espanya ay siyang umampon kay Antonio. Hindi nagtagal at dinalaw sila ni Octavio at noon ngâ'y nagkasundô silang tatlo,—si Lepido, si Octavio at si Antonio—na bumuô sila ng isang *triunvirato*, na ang ibig sabihin ay pamamahalâ ng tatlo.

Sila sa simulâ ay naging masamâ at mabagsik, sapagka't kanilang pinagkaisahan na ang ibig uila ng ipapatay ay papatayin: anopa't pag may nagsabi kay Lepido na kinapopoootan niya si Gayon at sinang ayúnan nito ay walaag salang mamamatay. Siyang ginawâ ni Antonio sa kanyang amaín, at gayon ipinapatay ni Octavio si Cicerón na isang taong lumíngap sa kanya ng dí kawasà.

Sa ganito ring paraan pinag-usig nilang tatlo sina Bruto at Casyo dahil sa pagpápatay kay Sesar at dahil sa pagbabangón ng isang hukbo laban sa Roma. Kanilang nátagpuan at kinalaban. Ng makita nina Bruto at Casio na sila'y nadadaig ay nanággapakamatay sa sarili.

SOMBRERERIA

NI

V. LIWANAG

Binundok, Juan Luna 351

Puhunang tagalog at yari rito

Tangi sa pagpapaputí at pag-aayos ng kahi't anong anyong ibigin.

Nagbibíllí ng mga barong lalake, kwelyo, panyô, korbata, ibp.

Sila'y dì pa rin nasiyahan: kaya't si Antonio ay napasa Ehipto upang parusahan si Kleopatra n̄g dahil sa pagtulong nito kay Casio; n̄guni't n̄g magtagpô sila ay nawalâ ang kanyang galit. Si Kleopatra ay nakalulan sa isang daâng na nababalot n̄g gintô, na may m̄ga layag na kuluiy ube at m̄ga panggaod na pilak. Ang m̄ga gaod ay itinutugmâ sa isang masayang tugtugin samantalang ang boong palibot ay pinasalimuyakâ n̄g m̄ga pabalô. At si Cleópatra ay nakapanamit n̄g suot Venus at naka koronang gintô.

Si Antonio ay sumama sa kanya n̄g pag-balik sa Ehipto. Nanirâ siya roong malaon na dì na niya inalala ang Roma. Karaniwan ay naggugugol sila n̄g maraming salapî sa pagkain. Mânsan ay walâ silang inâisipang kainin at kinuha ni Cleopatra ang isang megandang perlas sa kanyang teyna, tinunaw sa sukâ at siyang ininom.

Si Octavio ay nákasirâ ni Lopido: anopa't walang natirang nagpundô sa Roma liban kay Octavio. Siya'y minahal n̄g bayan na tuloy binago ang kanyang pangalan na ginawang Augusto, na, sa katagang sabi ay mahal na tao, kagalanggalang.

Noon, may m̄ga taong nagsaloob na yamang ang isang bwan ay pinangalan sa karangalan ni Julio Sesar ay mangyayaring ikagalit ni Augusto (Octavio) na dì pangalan ang ibang bwan sa karangalan naman niya. N̄g panahong yaon ay pinagsisikapan n̄g m̄ga tao na inakapagbigay lugod sa kanilang punô sa pangâmbang bakâ sila'y pugutan n̄g ulo o kulunçin sa isang madilim na bilangguan: Kaya't pinasiyahan n̄g m̄ga taga Roma na ang ikaanim na bwan ay panânglang Agosto na pinakaparaâng kay Augusto.

At mulâ noon, ang ikanin na bwan ay pinangalanlang Agosto. Gayon man ay dì pa rin siya nasiyahan; sapagka't anâng ibâ ay bakit ang Hulyo ay magkakaroon n̄g 31 at ang Agosto ay 30 lamang, at upang hwag maalangân ang bwan ni Augusto sa bwan ni Julio Sesar ay bi-

Ngayo'y panahon ng "Sakit ng Ngipin"

Kung hahanap kayo ng DENTISTA ay tunguhin ninyo si

Dr. A. Vergel de Dios
447 EVANGELISTA.

Walang sakit na gumamot o bumunot.

nawas nila ang isang araw sa Setyembre at iniukol nila sa Agosto. At ito ang dahil kung kaya't ang Hulyo at Agosto ay kapwâ may tatlong pu't isang araw.

Ang kanyang kapangânan ay hindî rito sa bwaw n̄g Agosto; n̄guni't lahat iñg pinakadakilang bagay niya sa pamumuhay ay nangyari sa bwang ito. Sapagka't sa bwang ito ginawâ siyang Konsul. Sa bwang ito nagdiwan siya n̄g tatlong pagtatagap ang kanyang m̄ga kawal. Sa bwang ito naglikat ang kanyang m̄ga pakikidigmâ. At sa bwang ito si-nakop niya ang Ehipto.

Si Augusto ay isa sa naging mabuting emperador n̄g kabarian n̄g Roma, dahil sa panahon niya naglikat ang m̄ga pagdidigmaan: kaya't ang dating pintuang bayan sa templo ni Hano ina matagal na panahong bukas ay isinârâ noon.

Si Augusto ay nagpatayô n̄g maraming magagandang bahay at templo. Karaniwan niyang sabihing: Nasunpungan ko itong bayan n̄g laryo at aking pinapagîng marmol. Nagtatâg siya n̄g m̄ga aklatan at pinag-ukulan niya n̄g lingâp ang m̄ga aklat. Sa panahon n̄g paghahari niya namuhay si Horacio at si Virgilio, na m̄ga dakilang mânunulat. Ang kanyang paghahari ay pinangalanlang Gintong panahon.

Labing pitong taón bago namatay si Au-

"GERMINAL"

Samahâng ganâp na pilipino sa paggawa n̄g tabako't sigarilyo.

PAGBABA NG TULAY NI AYALA, MAYNILA, K. P.

Bantog sa inam at sarap n̄g kanyang m̄ga yari;

Bantog sa pagdamay sa m̄ga sakunâ n̄g Bayan; at

Bantog sa pangunâna sa maraming tanghalan.

Tikman ninyo ang m̄ga may sagisag na:

Germinal, Katagalugan, Kapisanan at Floreal.

gusto ay ipinanganak sa isang sabsaban sa Belen (Bethlehem) ang ninyo Hesus: anopa't sa panahon ng kanyang paghahari nagkatawang tao ang dakilang Mánunubos nitong sangdaigdigan. (*Basahin sa susunod na bilang ang kasaysayan ng bwan ng Setyembre.*)

Mga kurokuro tungkol sa pag-ibig

(*Sinipi ni Batang San Isidro sa iba't ibang aklat at páhayagan*)

(Ang mahalagang pagkukurong itó na sadyang tinipon para sa PATNUBAY NG BAYAN, ay malugod na in hahandog kay Bb. Librada C. Manuel, magandang paraluman ng Kap. "Kami Naman Ngayon" sa San Isidro, Nuebu Esiha.)

"Ang gawang umiig ay dí nalalaban sa alin man batas; ni ng sa itaas, ni ng batas dito. Pagka't ang pag-ibig ay turò ng Dyo, isa sa lalò niyang malalaking aral, at isang damdaming kapitapitagan, kaylan man at wagas, isang gawang banal na dí nalilikha, kungdí katutubò si alin mang pusong marunong dumamdam".—*Batang Simoun.*

"Ang pag-ibig lamang ang tumutuklas ng kapwà pag-ibig at naghahatid sa katamisan ng isang buhay na kapuripuri't pinagpapalà ng lahat".—*C. Chaves.*

"Sa ibabaw ng kapangyarihan ng bulag na pag-ibig ay dapat mapatong ang taalang tagahatol sa mga gawi ng tao: *isip, loob at damdamin*".—*Max. de los Reyes.*

"...Sa panahong ito'y marami sa mga panitik ang walang níilalahad liban na lamang sa mga kasaysayan ng pusò"....—*Engracio L. Valmonte.*

"Sino ang may sabing ipagkakasala ang gawang magtapat ng wagas na sinti? Sino ang nanakong kanyang mababata ang dagok ng hapis at ulos ng dusa?"

Elang de los Reyes.

"Hangga't lalong umiibig ang isang tao ay lalong nagdurusa at lalong lumulupit ang pag-irog habang ito'y nagsisikip sa ating pusò".—*José Palma.*

"Pag-ibig ang hindi marunong gumalang

LIBRERIA Y PAPELERIA

DE

P. S. Viuda de Soriano.

Rosario 225 y Plaza del Conde No. 1008, Binondo.

Nagbibilí ng mga aklat sa tagalog, kastila at inglés; ng mga kuaderno, pluma, lapis, tinta, papel at ibp.

Boong giliw na tinatanggap ang lahat.

sa kanya ay walang dukhâ at mayaman Pawang pantaypantay at dí matutulan pag nakikituloy sa pusò ninoman".

Elang de los Reyes.

"...Sa kaligayahan nilalasap ng mga tao ay iisá lamang - ang nápapatangi: *ang umibig at máibig noman*".—*Remtrid.*

"Kung pinagtibitab ang isang pangakò ng isáng babai sa kabyak ng pusò ay daig ang hiyas na magandang gintô at dí masisirà ninomang palalò".

Juan Rivera Lazaro.

"Pag-ibig ay isang halamang dakilà na dí maaaninaw kahi't sa gunitâ ang idinidilig masaklèp na luhà o kaya'y pagsuyò na walang kamukhâ".

Elang de los Reyes.

"Ang luhà ng mata ay luhà ng pusò na dí mangyayaring magisa't masugpô ang luhà ng mata sa kanyang pagtulò may sa pagdaraya pagliyag, pagulol at paninibughô".

José M. a Rivera.

"Ang mga pangako't dakilang sumpaan Pagtagis ng una't mga kapanglawan Pawang napapawi't nangalilimutan".

Antonio D. Paguia.

"Ang sintà ng tao'y parang sugál lamang manalo't matalo sa pamumuhunan dalaga't bin'ta'y nagsasapalaran kung matalo'y palad kung manalo'y buhay".

Lope K. Santos.

"Bulaan, bulaan pag dí ngâ humibik pusong busabusin ng isang pag-ibig palibhasa iyan kamandèg ay labis kapagka namugad sa alin mang dibdib".

Elang de los Reyes.

"Ang babaing maganda ay isang malaking tuksó, nguni't tuksong nakahahalina at dí na-kakayamot".—*Gerardo Changko.*

"Ang pag-ibig na wagas at katutubò ay dí kumikilala ng kanyang hanggahan".—*Remtrid.*

• PASANGLAAN •

NI

FAUSTO O. RAYMUNDO.

Daang Ilaya blg. 641-645 pagliko sa Aceiteros, San Nicolás, Maynila.

MATAAS humalagá sa isinasanlà, MABABA ang patubo. MADALING pagsanlaan at gayon din kung tubusan.

Nagbibilí ng mga hiyas na BRILLANTE, PERLAS, GINTO at PILAK sa halagang lalong mura.

Lahat ay Sigarilyong Virginia

Piedmont
Ang Sigarilyong mainam

Kneedler Bldg. LIGETT & MYERS TOBACCO Co. Manila.

“Ang mataos na pag ibig ay katulad ng pag ibig ng bulag sa araw, paris ng pag ibig ng isda sa tubig gaya ng pag ibig ng banal sa Dyos”.
Ric. A. Clarin.

“Sa salitaan ng mga pusô ang pupô ay di pagibig, sa lambinhan ng magsing irog ang pitagan ay pagkutya”. —Lope K. Santos.

“Ang pagibig kung minsay maítutulad sa isang payapâ at masayang langit at kung minsan nama'y sa isang impyerno ng kalulwa”. —Matanglawin.

“Ang pagsubok nasa nag-iibigan, ang pagtarok ng loob ay karaniwang gawin ng isang umiirog ng taos at wagas”. —Mahiwaga.

“Sa matalik na pagkikilala'y karaniwang nagbubuhat ang mataos na pag ibig”. —Medano.

“Tulad ko'y bulaklak na biglang hinagkan ng hamog na mulâ sa kaitaasan tulad ko'y bilanggong sa isang kulungan ng mga parusa'y biglang pinawalan”. —Pascual de León.

KUPONG MAHALAGA SA BAWA'T PAKETE

Ang kaarawang takda sa mga kupon ay pinalawig hanggang sa ika 30 ng Hunyo ng 191.9

Ang mga Hiwaga ng Inkisisyon sa Espanya

Sinulat ni M. V. de Ferreal.

Salin ni S. G. Calderón

(karugtong)

XI.

—Tena sa loob—anang patuloy ni Arbues: —Enriquez, salaysayin mo sa akin ang iba't ibang bagay sa iyong pamamahala. Anong lagay ng mga pagkakamal sa pananampalaya?

—Among lumalaganap po sa isang paraang kakilakilabot; ang mga kombento man po ay di rin malinis sa salot na ito.

—Dyadlo! —anang inkisidor,—kailangan ayusin at palakasin ang loob ng mga katoliko, na ipalagay na mga “erehe” (o may maling pananampalataya), yaong lahat na di magsakdal ng “erehiya” (o maling pananampalataya). Sinosino ang dinakip ng linggong ito?

—Tila pô mandin labing lima ó dalawang þú.

—¿Kalagayán?

—Ang mga ito pô: dalawa ó tatlong doktor sa teolohiya na anila'y may kulang daw pô ang lagdang latin nô Vulgata, at ang mga iba pa pong kagaya rin ni a nô pagisip, na kung-wa'y nagpapanggap na mga katóliko ay mga masikap na alagad ni Martin Lutero.

—May ilán sa mga una na kinaapoopootan ko nô gayon na lamang. Nangápaka palalô na ginugugol ang kanilang boong nalalaman at ang kanilang boong katabilán upang iguhô ang kapangyarihan nô inkisyon. Si Juan de Avila, si Luis de Granada, si Juan na nagbabansag na Juan de Dios at ang iba pang mga tanghal na kung magpanggap ay mga apostol, at kung mangyayari ay patatawag na mga martir upang pasapitin sa kaibuturan nô kaloooban nô mga tao ang mga isipang panghihimagsik at pagasasariñ... Nguni't isinusumpâ ko kay Kristo, na mangápapariwarâ....

—Among—aní José, —¿dî ba kayâ mapatahimik ninyo sila?

—Oo—aní Pedro Arbués: —Yamot na ako riyan sa mga pangangaral na walang humpay, na ibinubuyó ang bayan sa adhikâ at tapang sa ikalalayâ. Ang mga taong ito ay nangâgkukunwang mahihinhín at mga mapagpakumbabâ upang maging malalakas, at sila'y pinaniniwalaan nô bayan, sapagka't nangâbabantog sa kanilang pananalitâ; nguni't itunay na Dyos!. Ang bawa't salitâ nila sa kanilang pangunugusap ay isang tagâ sa pulpito ni San Pedro, at kung nababatid nô Kinatawan ni Hesukristo ang mga tunay na layon nô Iglesia, ay pababayaan akong kumilos nô malayâ laban sa kanila, at ipasusunog ko sila, sapagka't sila'y mga talagang *erehe* (1), at bagaman nanâgagpapanggap na mga taga iglesia, ay hiwalay nô boong puso't kaloban sa iglesia nô Roma.

—Among—anâng malamig na badyá ni José, —upang maparam ang punò ay kailangâng bunutin ang mga ugat; habang may nabubuhay na isang *erehe* sa Espanya, ay lilitaw at liliang *erihîya* na gaya nô mga halamang iyan at kailangâng hwag mag-iwan sa lupâ ni katiting na ugat.

—Isasaayos natin —ang tungon nô inkisidor,

EL BUFETE SOTTO

Se ha trasladado á la Plaza McKinley, N.º 47, altos de la "Consolidación Nacional."

Teléfono 616.

—at sa pangalan nô Birhen! ay magsisitayô tayo upang igumon sila sa lupang kinaroroonan nila.

—Walâ pong magagawang marami sa pama-magitan nô Dyos—anâng paimbabaw na bigkas ni Enriquez; —ito po'y naisip ko na.

Si ganitong pagsasalitaan ay nakarating sa pintuan nô kwarto nô inkisidor.

—¿Sasama ka ba, José? aní Arbués.

—Patawarin ako nô inyong kamahalan, kailangân pong maghandâ ako nô isang sermon para bukas.

—At pagkatapos nô iyong sermon, sasamahan mo ba kamí sa kombento nô mga Carmelita?

—Lubos pong nátatalaga ako sa ipaguutos nô inyong kamahalan —ang sagot nô minamahâ na kasabay ang pagpapaalam sa inkisidor.

Si Arbués at ang bagong gobernador sa Sebilya ay nagsipasok sa kwarto.

Si José ay yumaon.

Nô babagtasin niya ang pintuan nô palasyo nô inkisyon, ay nakita siya nô isang babaing nakaluto, at palibhasa't siya'y suót dominiko ay sirapantahang kaanib siya nô inkisyon: anopa't lumapit sa kanya na nakaduúp ang mga kamáy, at sa pananalitâ'y napagkilalang naghihirap ang kaloohan.

—Kagalanggalang na ginoo —aniya, —maari pu bang mákausap ko si G. Arbués.

—Sino pû kayo? —ang pahanâng tanong ni José; —¿anong sadyâ ninyo sa inkisidor? —

—Ibig ku pung iluhog si kanya ang buhay nô aking amâ —ang sagot nô dalagang nababaklâ; ang aking amâ na walang sala at nasasakdal sa salang *erehiya*; ang aking amâ na dating gobernador sa Sebilya, at nôayo'y....

—¡Dolores! —ang nabukâ sa bibig ni José, na minamasid niyang maigi ang mukhâ nô dala-nga na bahagyâ nang nakalitaw sa nakatakip na lambong.

KATUBUSAN PAGAWAAN NG TABAKO'T SIGARILYO

Daang Clavel 501, Binunduk,

TEL. 8524.

Ang pagawaang ito ay puhunan nô mga manggagawâ at sa mga pilipino na itinayô sa ikagagaling nila at nô bayan: kaya't kailangâng linâgpin natin yamang ang mga yari rito ay isa sa mga pinakamainam, maging sa matabang at maging sa matapang na lasa nô tabako't sigarilyo.

Siya nô nating hititín.

THE AMERICAN BIBLE SOCIETY

503 AVENIDA RIZAL.

Nagbibili ng mga Biblia sa iba't ibang wika. Inyong pagsadyain at pagkakalooban kayo ng ayon sa halagang taglay ninyo.

— Ano't nalalaman ninyo ang aking pangalan? anang badya niyang nanaginginig.

— Dolores Argoso—anang patuloy ng dominiko sa isang pananalitang magiliw at mahinahan, — hwag kang lumapit sa bahay na ito, sapagka't ang mäsusumpungan mo rito ay kasiraang puri ó kamatayan.

— Bakit ninyo nalalaman? — ang tanong niya na nanagingilabot.

Ipinagsama ng dominiko si Dolores, na dí tumutol ng pagsunod.

— Halika, kawawang dalaga—anang baguhan, na nagmanad ling inilalayó siya sa palasyo ng inkisidor; — halika, at kung ibig mong manatiling malinis at máligtas ang amá mo, ay magtaggó ka. — Oh kawawá ka! isa abá mo kung makita ka ni Pedro Arbues!

— At kung gayon! — aniya na nagtaglay ng kaonting pagtiwalà sa malamlam at magiliw na pananalitá ng dominiko, — Ano pong dapat kong gawín upang máligtas ang aking amá? —

— Magtaggó ka, ipaubayà mo sa akin at ako ang bahalang kumilos—ang sagot ni José. — Oo, Dolores, ipabahalà mo ngá sa akin.

— Sa inyo pô? — aniya, na siya'y nápapataka na kanyang pinagmamasdan, sapagka't naalala niyang ang kanyang kausap ay kagawad ng inkisisyon.

— Oo, sa akin—anang mapanglaw na sagot; — sa akin, na, sa loob nirsng sawíng palad na ábito ay taglay ko ang isang kaloobang mahabagin.

— Nápakabatá! — inisip ni Dolores, na, sa malamlam na liwayway ng gabí ay nápupuna ang kanyang magagandang kamáy at marangál na mukhá.

— Oh Dyo! — bakit pû kayo dominiko? —

— Kaipala'y upang máligtas kita—anang nababagbag na pananalitá ni José; — paniwalaan mo ako, Dolores, at hwag mong sayangin ang panahon sa pag-uusisá ng mga hiwágá ng aking buhay: ang ábito kung minsan ay isa lamang balat-kayò na naglilingid ng mga sugat ng pusó. (Ipagpapatuloy.)

Carlos F. Malfort

FOTOGRFO

SAN FERNANDO 940, BINONDO, MANILA.

Sinomang ibig paretrato ay maaaring tawagin siya sa sariling bahay ó kaya'y pagsadyain naman siya sa kanila.

Ang Dalagang Tagabukid

Ang maralitang tulang ito'y ini-hahandog ko ng buong puso sa mahinhinlang binibini na sítá Lueneng Alkanar at Rossy P. Aquino at sa mga katotong Girasol at Ilag-Tala.

Sa Ilaya ng nayon ko'y meroon kang makikitang Isang linang na malawak at bukiríng lubhang patag Na libot ng mga sapà't kawayanang mabubulas. Sa dakong gitná ng linang ay may mæregang mamamalas Na wari ba'y pinapangkol ng sampalok at anunas.

Pagkatawid mo sa sapà ay agad mong masisilip Na, sa sulib ng punong mangga'y may dampang nakatirik, Lumapit ka't mamamalas mo'y bakurang sakdal linis Na tigib ng mga gulay: patola, upo t kamatis At sa ulunán ng dampa'y mga labanos at mimis.

Sa hagdana'y patao ka t maliksi kang dudunágawan Ng masipag na dalaga at magandang paraluman, Papapanhikin ka niya't aalayan ng upuan Sa loob ng dampá nilang maliwalas at mainam. Patatabukihin ka't itatanong ang iyong pakay.

Pag nalamang ang nasà mo'y huminingi ng gúlayin Ay agad kang ikukuha't sa iyo ay ihahayin. Kung palay ang kailanga'y magtapat ka at magturing Kahi't na il ng kaba'y di ka niya hihiyain Nguni't igagalang mo lang ang kaniyang pagkabirhen.

Sa pasudlong ng tahanan ng dalagang taga Bukid Ay pilit na mawiwili ang mata mo sa pagtitig Sa nagbiting mga binhi na sa linang ay panghasik; Sa ilalim ng páhaga'y mga supot ng malagkit, Ng nutaw, mustasa, batad, kibol, dawa't perhulis.

Ang gíwain ng dalaga'y kung panahon ng tag-ula'y Magtanim ng mga binhing sa panaho'y nahihiyang Pag ang ulan ay malakas at sa kanya'y gumiginaw Ipinipnid ang pintua't sa tabí ng dírungawa'y Mauupô, mananahi't magaawít ng kundiman.

Ang dalagang Taga-Bukid kung magmahal ay dalisay Sa kasuyong bagong-tao se dangal niya'y nágalang Pag siya'y pinaglaruan ng binatang kasíntahan Umasa ka't pihongpilihong uutang siya ng buhay Bago siya pumatungo sa malamig na libingan.

Ang dalagang Taga-Bukid ay malakas at masipag Maliksi kung gumawá at mabanayad kung mangusap Pagka't natatalos niyang ang babaing tsipandas Ay malimit na masadlak sa mga dusá't bagabag. Ang dalagang Taga-Bukid ay matapung: walang gulat...

TO. G. ODNUMSEG.
Sa "Lakas ng Panulat."

BAHAY SANGLAAN

NI

ZARIAS DE GUZMAN

Daang Villalobos 144, Kyapo. Tel. 3595.

Mabuting maghalagá sa mga hiyás, na gaya ng mga brilyante, perlas, gintô at iba pang mga bagay na may halagá. Mataas ang turing sa mga pagtasa, magaan ang patubò.

Aklat na Patnubay

Ang "DIRECTORIO FILIPINO DE CORNEJO" ay tapós na sa limbag an. Ang aklat na ito ay naglalamán ng totoong maraming mahalagang bagay, gaya ng kasaysayan at heograpya ng Pilipinas sa isang maikling pananalaysay, ang talaan ng mga lansangan, pook, bayan at lalawigan nitong Pilipinas sangpū ng mga namiminunò sa ito, at gayon din ang maraming bagay na dapat malaman ng madlā hingga sa pagsasaka, pangangalakal at iba't ibang pagkabuhay, sakâ ang ayos at kapakanán ng mga kágawaran at kawanihan ng ating Pámahalaan. Sumulat kayo agad kay G. CORNEJO at ng hwag kayóng maubusan.

Kasaysayan ng Kasalukuyang Digma

(karugtong)

ANG UNANG LABANAN AT ANG PAG-URONG NG MGA PRANSES

Sinipi sa Bailly-Bailliere

Pagkatapos makalunsad ng hukbong alemán sa hanay ng Aix-la-Chapelle-Malmédy-Tréves-Metz Strasburgo, ay nakasulong ng dī kawasa.

Ang mga kutà ng Lieja, na ang káhulihulan sa mga ito ay dī sumukò kungdī noong ika 15 ng Agosto ay paraparang niwaláng bahalà ng heneral von Kluck (sa unang hukbó), at lumagpas ng Mosa, nakipamook sa mga kawal belga sa Aerschof at sinakop ang Bruselas noong ika 20 ng Agosto.

Ang ilog sa Huy ay tinawid ng heneral von Bulow (sa ikalawang hukbó), mulâ sa lalawigan ng Eupen upang makarating sa dakong pinaglabanan noong 1815 at pagkatapos ay makalipat sa hanay ng dakong Sambre, sa pagitan ng Namur at Charleroy.

Ang heneral von Hausen (sa ikatlong hukbó) at ang duke ng Wurtemberg (sa ikapat na hukbó) ay nagsilipat sa Dinant at Neufchateau

mulâ sa himpilang Malmédy—Saint-Vith, na nagipamagtas sa dako ng mga Ardenas.

Sa gawing kaliwâ nila ay humanay ang ikalimang hukbó (ang sa kronprinz ng Prusya), na nanâga sa Tréves at Metz, na bumagtas sa Luxemburgo.

Sa silanganan ng Metz ang hukbó ng Kronprinz ng Babyera (na ikanim na hukbó) ay nagpatuloy ng lakad laban sa hanay ng hukbong pinangungulahan ni Castelnau, na noo'y napapanaganib ang dakong kanan sa heneral von Herringen (na ikapiteng hukbó) at ang dakong kaliwâ ay napapanaganib sa mga kawal na nanâga trincherâ ng Metz. Sa dakong ito nagsimulâ ang kilos ng madlā noong ika 20 ng Agosto.

Ang mga kawal pransés na páminsang si-nalakay sa tatlong dako ay hindî nakapagpatuloy ng pagsulong. Ang isang pulutong ng hukbó ay napaurong at siyang nakapinsâ sa boong hanay. Sa tulong ng mga saklolong buhat sa himpilan ng Toul at sa hukbó ng Duboil ay nakipaglabang maigi ang heneral Castelnau at napigil ang mga kaaway sa pook ng Nancy at sa Mortagne noong ika 7 ng Setyembre.

Sa gawing kaliwâ, ang ikatlo at ikapat na hukbong pransés ay nakipamook sa mga alemán noong ika 21 at ika 22 ng Agosto sa Luksemburgo ng Belhika. Ang dakong yaon na totoong magubat ay hindî nababagay sa hukbong kâbahan ni sa mga kawal sa himpapawid at ang mga kawal na nagpapaputok ng kanyon ay walang magawâ. Ang mga kawal pransés (na lakâd) ay napipilan ngâ sa ibâ't ibang dako at sa dami ng kaaway ay napaurong sila sa may hangganan.

Sa pag urong na itó ay nálantad ang hanây sa dakong kanan ng ikalimang hukbong pransés, na, ng makalagpas sa Charleroy at Dinant ay halos nakarating sa Namur.

Ang pulutong ng mga kawal na ingles na naglalagalág, sa paununôd sa kilusan ay nagipit ng boong hukbó ni Von Kluck at noong ika 26 ng Agosto ay nápasa pangganib sa pagitan ng Landrecies at Cambrai, na naghirap ng dī kawasa sa pag-iwas sa salakay.

Nagbago ang boong anyô. Sa mga kaonting kalamarâng ng mga unang araw ay nahalinhan ng sunodsunod na pagkabigô lalong lalo na sa harapang ng labanán. Anong gagawin ng mga pransés upang malunasan at makalamâng sa katayuan?

(Ipagpapatuloy.)

BIBLIA BIBLIA
SA LAHAT NG WIKA
SA
BRITISH & FOREIGN BIBLE SOCIETY
636 Isaac Peral, Ermita.

SOMBRERERIA Y SASTRERIA

P. AUSTRIA.

Carriedo 247.

M. H. del Pilar, 409. Ermita.

Tel. 4482.

Tel. 3503.

Nagbibili ng sarisaring mga bagay para sa mga laake, gaya ng sapatos, medyas, corbata, panyô, lalong lalô na ng mga sombrero rito sa Pilipinas.

Ang pag-aalaga ng mga inahing Manok

(Sipi sa Ikasusulong ng Pagsasaka)

Kaipala'y bihirà sa mga magsasakang pilipino ang hindî nag-ukol ng pagaalaga sa mga inahing manòk. Marahil ang pagaalagà ng mga tandang at sasabungin ay may kinalaman sa pag-aalagà ng mga inahín; at ang mga ito'y hindî hulí sa pagkakailançon kapag inihahandâ sa dulang ng picing.

Gayon man, ay nananatili pa tayo sa pagbilí ng mga itlog sa China, na pinakakagugulan natin ng halagang kalahating anggaw na piso sa taón taón. Ito'y isang maliwanag na katanungan ng dî pagkasapat ng ating pagmamanukan upang magkaroon tayo ng marami't magagaling na urì ng itlög.

Yaong mga nagnanasang magsikap sa hanap-buhay na ito, ay makatataogrò ng ligaya sa isang gawaing maginhawa at kawiliwili at ng lalong mabuting pagkakataón sa pagpapayaman.

ANG DAPAT MUNANG PASIMULAN

Sa pagpili ng isang pook ra pagtatayuan ng manukan, ay hindî sápilitan, ang pumili ng isang lupang mataas ang halagá. Kung makikita ng isang lupang tuyô, hindî halumigmig, nguni't buhanginín, ay yaon ang lalong nababagay. At kung mayroon pang ilang punong kahoy ang lupà, ay lalong mabuti, sapagka't ang limí niyaon ay isang mahalagang sangkap sa pag-aalagà sa mga inahín. Kung makapipili sana ng isang pook na pahilig sa dakong timog ó timog silangán, ay lalo dising mabuti, sapagka't ang bagay na ito'y magdudulot ng kailangang sinag ng araw upang magkaroon ng likás na init ng kalinisan. Pangilagan twina ang isang lupang maputik ó lagkitin.

Kung nakatagrò na ng isang lupang pagmanukan, ay pagsikapang ang kanyang pangbunagd ay mapaharap ng kauntí sa dakong silangán ó kuya'y lantad na lantad sa dakong timog. Kung harap sa timog ay totoong mabuti kung patuloy ang tag-araw ó tag-init, nguni't pagsapit ng tag-ulán o tagginaw ay mangangailangang totoo ng sinag ng araw at kaun-

Ibig ba ninyong magkaroon ng mga maiinam na kasuutan ayon sa bagong panahon? Kung gayon, magsadya kayo sa patahian ni

ISAIAS ALVARAN
606 Azcarraga, Tondo.
MANILA.

ting pagkahilig sa dakong silangán. Ang tayóng ito ay magsasanggalang ng pangunìgad ng manukan laban sa mga hangin habagat at balaklaot ó hilagang kanluran. Kung mayroong isang mabuting parang, ito ay magiging lubhang mahalaga, sapagka't maaaring pag-anihan ng alfalfa ó mais at iba pang sereal. Napakilalang ang alfalfa ay maaaring maging saligan para sa isang pagpapakaing makabubuti sa mga manok, at ang isang manukang natatayô sa gayong pook na mapanggagalingan ng saganang halamang pagkain, ay totoong na sa magaling na kalagayan.

Bago pasimulán ang pagtatayô ng m nukan ay nararapat paka-alagatain ang suliranin ng paagusan ng tubig. Ang tubig sa ibabaw ng lupà ay nararapat umagos mulâ sa kinatatauyuan ng manukan,—at hindî patungo sa manukan—at nararapat pakaingatang ang halumigmig ay hwag manggaling sa ilalim ng lupang manukan at paibabaw sa lupà. Kung ang tubig ay naimbak sa ibabaw ng lupà ng manukan ay maliwag mapatuyô, kahit na lantad sa hangin. Ang mga langaw na pinababayaan sa lupà ng m nukan ay makapapanigayà sa buhay ng mga sisiw.

PAGTATAYO NG MGA MANUKAN.

Ang pagkakaibaiba ng kalagayan ng mga manukan ay makapagtataglay ng iba't ibang urì ng pagkakatayô at ang mga kabagayan ng singaw ng lupà ay nararapat isaalang-alaag. Hindî latin matitiyak ang pagkakaibaiba ng manukang nararapat, kung hindî makikilala ang pook at iba pang bagay na lubhang mahalaga na may kinalaman doon. Ang isang manukang ay nararapat piliin ng sangayon sa kaniyang likás na mga kabagayan, at ang magagawà namin ay ihandog sa aming mga mangbabasa ang mga mahalagang kaisipan hinggil sa kaalungan ng mga inahing manòk at iba pang urì ng pagtatayô ng manukan, na anopa't ipinaubbaya sa maiibigan ng bawa't isa ang inaakalà niyang lalong naaangkap sa kaniyang mga pangangailangang.

Ang manukan ay hindî nanangailangan maging makisig sa kaniyang kabuuan at sa kaniya mang pagkakabalankas, nguni't nararapat ialinsunod sa ilang alituntuning nararapat isa alang alang kung ninanais mítamo ang sukat hintaying kapakinabanang. Ang alituntuning ito ay ang mga sumusunod:

PACO STUDIO
1430 HERRAN

May manunuklay na walang
BAYAD.

PAGKAALIWALAS

Ang mga ibon at manók ay lubhang gu-magamit ng oksihenong tinataglay ng hangin. Walâ silang mga glandula sa balat, kailan ma'y hindî pinagpapawisan at ang tanang halumig-mig ay iniwawaksi sa pamamagitan ng hinin  a.

Tingnan ng  a natin kung makapagtatay  o tayô ng isang kanlung  an na nababagay sa talagang kalagayan ng mga ibon at manók. Dapat mag-karoon ng masaganang hangin  g dalisay at malamig upang hwag kulan  in sa kinakailang  ang oksiheno. Talastas natin na ang halumig-mig ay nanggagaling sa hinin  a na kasama ng hangin malamig, na hindî mangyayaring maig  a sapagka't nanggaling sa isang lugar na lipos ng bala-hibo o bagwis ng mga ibon o manók. Dahil dito ay lubhang kailang  an na magkaroon ng isang pook na totoong maaliwalas na maka  ali  s ng halumig-mig na ito, kung d  i gayon ang kanlung  an ay magiging halumig-mig o basabas  a.

HALUMIGMIG

Upang papanatilihin ang mga ibon o manók sa isang kalagayang mabuti at walang sakit ay kinakailangang pangilagan ang halumig-mig. Ang hangin sa isang pook ng manukan ay mapang-gagalingan ng maraming halumig-mig kung ito ay m  alapit sa lupang may kalamigan. Ang mabuting gawin sa ganitong pangyayari ay, un  an  a, siguruhin na maging tuy  o ang lupang kinalagyan ng manukan, at ikalawa, pagsikapang magkaroon ng masaganang aliwalas.

PAGPAPATUYO

Kung ang mga pangyayari ay ikabighani ng isang tao na magtay  o ng manukan sa isang lup  a na hindî tuy  o sa kinauugalian, ay nara-rapat baguhin ang lagay ng manukan na anopa't pataas  in ang kinatatayuang lup  a. Pataasin ang mga pinakadingding ng manukan hanggang sa umabot ng mga labingwalong pulgada o mahigit.

LIWANAG NG ARAW

Ang susunod na bagay na kinakailang  ang sikapin sa pag-aalag  a ng manók, ay ang nahi-hinggil sa liwanag ng araw. Ang liwanag na it  o ay d  i lamang nagbibigay ng anyong masigla at masay  a sa manukan, kundi nagdudulot pa ng isang kalinisang lik  s na makapagpapalay  o sa mga sak  t, nakatutulong sa paggamot sa sak  t ng manók kung sahaling may sak  t at nagbibibi-

Paunawa

Sino mang ibig sumuskribi rito sa, "Patnubay ng Bayan" ay sumulat kay S. G. Calder  n, 758 R. Regente, Binondo, Manila. ₱1.00 isang ta  n sa Maynila. ₱1.20 sa lalawigan.

Ang sa bawa't ta  n nagdaan ay ₡2.00.

gay pa sa kanil  a ng kaliwanagan upang makita ang mga butil sa kanilang mga paligid. Mag-karoon ng kailang  ang kristal sa kinalalagyang malapit, ngunit ang napakaraming kristal ay ikinapagiging mainit ng manukan sa boong mag-hapon, at malamig sa boong magdamag. Ang mga kristal ay mabuting tagapaghatis ng init. Kung ang isang manukan ay napakaraming kristal, ang pagpapagaw  a niyaon ay lalab  s na lubhang magugol. Dahil doon ay hindî narárapat magkaroon maliban sa isang talampakang parisukat para sa isang lugat na may labingdalawang talampakang parisukat ng lup  a. Dapat din namang sikapin na ang mga bintan  a ay m  alagay sa wastong kalagayang buk  s mul  a sa itaas at paibab  a at hindî sa mga tagiliran at ibab  a, sapagka't kung nalalagay sa mabuting ayos ay naglalagos doon ang liwanag ng araw na pumasok sa loob, na siyang nakapagpapatuy  o at nakapagpapalinis.

ANG MANUKAN

Kung itatay  o ang isang manukan ay mabuting isaalang-alang ang pook na kinalalagyan na may kinalaman sa pag-aarimuhonan at sa panahon paggaw  a. Kinakailang  an ng  a ang isang pagtitipid, na anopa't hwag masayang ang panahon at paggugugol ng salap  i.

Ang mga manukan ay mauuri sa ganitong paraan: manukang dugsong-dugsong at manukang bukod-bukod, at ang bawa't is  a sa mga it  o ay mahahati sa tatlong kalagayang sumusunod:— buk  s, napipinid at ang may tabing sa harap, at maar  i ring ilakip dito ang lahat ng balangkas na minamagaling ng isang nagpapagaw  a.

Salin ni Eusebio Daluz.

(Itutuloy)

MGA AKLAT NA KAILANGAN

MUNTING DICCIONARIO

INGLES-TAGALOG

AKDA NI

SOFRONIO G. CALDERON

— P 1.20 —

POCKET DICTIONARY

INGLES - ESPAÑOL - TAGALOG

AKDA NI

SOFRONIO G. CALDERON

— P 1.20 —

DICCIONARIO

INGLES-ESPAÑOL-TAGALOG

Con partes de la oración y pronunciación figurada.

Akda ni SOFRONIO G. CALDERON

— P 4.50 y — P 6.50

Ipinagbibili sa lahat ng Libreria at sa Libreria ni Sofronio G. Calderon.

758 Reina Regente, Binondo, Manila.

Taller de Encuadernación

NI

Sofronio G. Calderón

758 Reina Regente, Binondo.

42005

Murang tumanggap at mabuting yumari.

Gumagawa ng mga pads na gamit sa
mga páaralan at sa mga opisina.

SUNTUOSO SURTIDO
EN JOYAS DE ORO Y
PLATINO CON BRILLAN-
TES Y OTRAS PIEDRAS
FINAS

PARA SEÑORAS

PENDENTIFS,
SORTIJAS,
PULSERAS,
PENDIENTES,
BROCHES,
IMPERDIBLES,
RELOJES — PULSERA
ELGIN Y DE OTRAS
**MARCAS RENOM-
BRADAS**

Monederos de malla de oro
Vanity cases de oro, etc.

PARA NIÑAS

PULSERITAS,
SORTIJITAS,
**MEDALLAS Y GAR-
GANTILLAS**
PENDIENTES, ETC.

MAGNIFICO SURTIDO
En sortijas de brillantes
DESDE -P- 12.00 a -P- 4.000.

PARA CABALLEROS

Sortijas,
Alfileres para corbata,
Gemelos para punos,
Juegos de botónaduras,
Relojes — Pulsera,
Imperdibles para cuello,
Relojes de bolsillo, etc.

H. E. Heacock Co. -- Escolta 121-123